

au

arkkitehtiuutiset

5 • 2016

Ecophon Akusto™ One

kuulostaa voittajaratkaisulta

Ecophon Akusto™ One on valikoima innovatiivisia, erittäin tehokkaita ja visuaalisesti miellyttäviä seinävaimentimia. Akusto -tuoteperheeseen kuuluu useita eri kokoisia, mallisia ja värisiä vaimentimia. Akustolla on helppoa luoda työpaikkoja, joissa ihmisillä on hyvä olla ja heidän suoriutumisensa on parhaimmillaan.

Lue lisää ecophon.fi sivulta.

Ecophon®
SAINT-GOBAIN

A SOUND EFFECT ON PEOPLE

Helsingin kaupunkikuva

Voisiko suomalaisen kaupungin kuva olla enemmän arvostettu, pidetty, keskusteltu, kriittisesti arvioitu, valokuvattu ja tarinoiksi kerrottu kuin Helsingin kaupunkikuva? Historiallinen, itämerellinen, aito, harkitusti uudistuva ja monikerroksinen, kaupungin tiloja syvällisestikin heijasteleva Helsingin kaupunkikuva ei ole sattumaa vaan pitkäjänteisen ja ammattimaisen työn tulos.

Helsingin kaupunki uudistaa johtamisjärjestelmäänsä. Arkipäiväiseltä vaikuttavan asian taakse kätkeytyy paljon muutoksia. Toiset muutokset nousevat julkisuuteen helpommin, toisista keskustellaan vähemmän. Muutokset näkyvät ja tuntuvat monin tavoin, pitkään ja kauas. Kyseessä on yksi Helsingin kaupungin suurimmista muutoksista.

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan, joka on eri muodoissaan toiminut jo vuodesta 1924, kohtalo on uudistuksissa vaakalaudalla. Kaupunkikuva ja sen hyväksi tehtävä työ on toki oiva maalitaulu populismille. Näin ei pitäisi, eikä missään nimessä saa, olla.

Kaupunkikuvan kehittäminen ja vaaliminen on yhtä rakennushanketta moniulotteisempi kokonaisuus. Silti yksikin keskustelematta jäänyt lapsus väärässä paikassa voi pilata paljon ja kauaskantoisesti. Roolit ja näkemykset rakennusvalvonnan, kaavoituksen ja julkisen infrastruktuurin suunnittelussa eivät aina ole selkeitä missään kaupungissa. Sitäkin suuremmalla syyllä kaupungeissa kaivataan yhteisiä toimijoita. Tarvitaan keskustelua, taidokasta kaupunki- ja arkkitehtisuunnittelua, kesäviä periaatteita sekä näkemyksellistä mutta kuitenkin säännöllisesti ja oikea-aikaisesti organisoitua arviointia jokaisesta tärkeästä hankkeesta.

Yhtenä rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että rakennus soveltuu rakennettuun ympäristöön ja

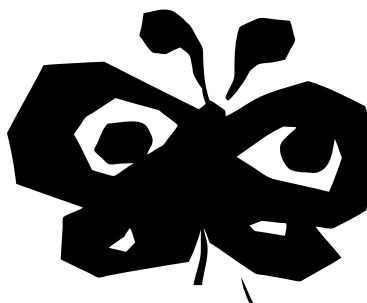
maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset. Kaupunkikuvaneuvottelukunta tekee juuri tätä lain edellyttämää harkintaa. Kaupunkikuvallista arviointia tarvitaan siten myös rakennushankkeiden tukena – nimenomaan tukena. Mikä ei toimi, sitä kehitettäköön, mutta mikä jättää jälkensä, sitä ei pidä poistaa. Uudet tuulet, tuoreet ideat ja esitykset tarvitsevat fooruminsa, peilinsä.

Helsingin rakennusvalvontavirastossa käsitellään vuosittain keskimäärin 3 000 lupaa. Valtaosan luvista päättää viranhaltijat johtosäännön perusteella. Rakennuslautakunnassa käsitellään vuosittain keskimäärin 150 uudisrakennushanketta. Niistä huomattava osa viedään kaupunkikuvaneuvottelukuntaan, jotta rakennuslautakunnalla on päätösharkintaa tehdessään käytettävissään neuvottelukunnan lausunto. Muuten rakennuslautakunnan pitää lupaviranomaisena ottaa kantaa hankkeen kauneuteen ja sopusuhtaisuuteen ilman asiantuntevan ja monipuolisesti kokoonpannan neuvottelukunnan lausuntoa.

Oulun kaupungissa toimii kaupunkikuvatyöryhmä, Espoossa, Kauniaisissa, Tampereella, Jyväskylässä, Porissa ja Joensuussa kaupunkikuvatoimikunta. Turussa ja Vantaalla on omat kaupunkikuvaneuvottelukuntansa. Monissa näissä vaikuttaa myös kaupunkiorganisaatioiden ulkopuolisia, kuten SAFAn nimeämiä, jäseniä. Kaupunkikuva näkykseen myös Helsingin kaupungin organisaatiossa.

Haluankin muistuttaa Helsingin päättäjiä siitä, että kaupunkikuva on ollut ja on tulevaisuudessakin kaupunkilaisille aivan liian merkityksellinen asia unohttavaksi vain muun tekemisen sattumanvaraiseksi sivutuotteeksi.

MAXIMAL | MINIMAL

8th International Alvar Aalto Design Seminar 2016

27.-28.8.2016 Jyväskylä, Finland

www.alvaraaltodesignseminar.fi

Jonas Bohlin (SWE)

Richard Hutten (NL)

Jouko Järvisalo (FI)

Max Lamb (GB)

Hans Lensvelt (NL)

Cecilie Manz (DK)

Kaoru Mende (JP)

Päivi Meuronen ja Aimo Katajamäki (FI)

Fien Muller ja Hannes Van Severen (BE)

Johanna Vuorio (FI)

10

6

3 PÄÄKIRJOITUS

Helsingin kaupunkikuva *Leena Rossi*

6 HAASTATTELU

Arkkitehtuurin monet mahdollisuudet *Minna Chudoba*

10 TAPAHTUMAT

Nuoria tähtiä Arkkitehtipäivillä *Charlotte Nyholm*

13 PALKINNOT

13 **SAFA-palkinto 2016 Tampereen Arkkitehtuuriviikolle**

Päivi Virtanen

14 **Meurman-palkinto Trevor Harrisille ja Hennu Kjisikille**

16 **Nuoren arkkitehdin Wuorio-palkinto Mikki Ristolalle**

18 KESTÄVÄ KEHITYS

Katseet katoille *Pekka Hänninen*

22 MAAILMALTA

Berliinin arkkitehtuurin uutta *Tarja Nurmi*

26 KOLUMNI

Käsityöläisestä koneenkäyttäjäksi *Lennart Lang*

28 KILPAILUT

Vehreys voitti huvilakaupungissa *Virve Vepsäläinen*

28

38 OPISKELIJAT

38 **Suunnittelukulttuurien kohdatessa** *Iris Andersson*

40 **Kasvava arkkitehtuuri** *Iris Andersson*

42 MUISTOKIRJOITUS

Tuija Pösö 1941–2016 *Kaisa Nuikkinen*

44 ATL

Kestävää arkkitehtuuria ja uusinta teknologiaa *Vesa Juola*

ILMESTYYS: vko 21

12 numeroa vuodessa

68. vuosikerta

ISSN 0044-8915

Aikakauslehtien liiton jäsen

SAFAn, MARK:n, ATL:n ja

SUM:n uutis- ja tiedotuslehti

JULKAISUJA:

Suomen Arkkitehtiiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFAn
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448, fax 09 5844 4222
au@safa.fi, au.safa.fi, @au_uutiset

PÄÄTOIMITTAJA:

Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 040 556 2827

TOIMITUSSIHTEERI:

Anne Haatainen
au@safa.fi, puh. 09 5844 4213

Avustaja: Riina Behl
Toimittaja: Päivi Virtanen
Ulkoasu: Anne Haatainen

Paino: Lönnberg Print & Promo

LEHTITILAUKSET JA

OSOITTEENMUUTOKSET:

TILAAJAT: julkaisut@safa.fi

puh. 09 5844 4221

JÄSENET: jäsensiat@safa.fi

ILMOITUSMYYNTI:

Hannu Pyykkö, Media Bookers
puh. 050 2250
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
hannu.pyykkö@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat:
au.safa.fi

ILMESTYMISAJAT 2016:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
6–7	30.5.	22.6.
8	8.8.	31.8.
9	5.9.	28.9.
10	3.10.	26.10.
11	31.10.	23.11.
12	21.11.	21.12.

(Toimitettava aineisto
viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva:
KPMG:n toimitalo Töölönlahti,
Helsinki, vuosi 2014,
Arkkitehdit Davidsson Tarkela Oy.
Kuva Mika Huisman.

PAULIINA ILONJÄ

OLEN AINA ENSIN ARKKITEHTI.

Arkkitehtuurin monet mahdollisuudet

Junya Ishigami, yksi tämän hetken seuratuimmista japanilaisista arkkitehteistä, pistäytyi huhtikuussa luennoimassa Arkkitehtipäivillä. Luennon jälkeen Ishigamilla oli aikaa vastata muutamiin kysymyksiin suunnitelmiansa taustoista.

Tampere-talolle perjantai-iltapäivänä kokoontunut arkkitehtiväki sai nähdä kokoelman Junya Ishigamin toimiston epätavallisia, mielikuvituksellista otetta vaatineita projekteja ympäri maailmaa. Luento alkoi kuvilla pöydästä, jonka pinta aaltoili kosketuksesta, ja päättyi valtavassa tilassa leijaillemaan rakennuksen kokoiseen kulmikkaaseen ilmapalloon.

Mukana oli myös pilarimetsästä koostuva toimistotila, osittain vedenalainen paviljonki, betonilla täytetyistä onkaloista valettu ravintola ja museon korjausrakentamisprojekti, jossa kellarikerros kaivetaan esiin (tämä on juuri työn alla: Moskovan 1800-luvulla rakennetun Polyteknillisen museon kellarista tehdään parhaillaan puutarhan ympäröimää maantasokerrosta).

Toimistonne työt ovat jännittävällä tavalla erilaisia, kuten juuri äsken näimme – onko jokin näistä esitetyistä erityinen suosikkiprojektisi?

– Jokainen projekti on omalla tavallaan suosikkini. Yritän aina tehdä erilaisia, tähän aikaan sopivia rakennuksia. 1900-luvulla arkkitehtuurilla oli enimmäkseen selkeä suunta ja arkkitehteilla usein samankaltainen päämäärä, pyrkimys toteuttaa samaa tarinaa. Meidän aikaamme sen sijaan leimaa monimuotoisuus. Arkkitehtien pitäisi mielestäni vastata ajan vaatimuksiin erilaisilla projekteilla.

Milloin päätit ryhtyä arkkitehdiksi?

– En kuulu niihin, jotka tiesivät jo lapsena haluavansa arkkitehdiksi. Oikeastaan en tiennyt arkkitehtuurista juuri mitään ennen kuin ryhdyin opiskelemaan sitä – päätin siis vasta yliopistossa, että minusta tulee arkkitehti. Arkkitehtuurin mahdollisuudet alkoivat kiehtoa minua.

Suunnittelemissasi rakennuksissa yhdistyvät vahva rakenteellisuus ja taiteellinen muodon etsintä, joskus yllättävälläkin tavalla. Mistä ideat syntyvät?

– Ideoiden taustat voivat olla hyvinkin erilaisia. Kaikki lähtee totta kai liikkeelle asiakkaan toiveista ja tietysti paikan asettamista rajoitteista ja mahdollisuuksista. Toimistomme tekee töitä eri puolilla maailmaa, joten jokainen paikka on erityinen ja jokainen asiakas erilaisesta maasta ja kulttuurista. Erilaiset olosuhteet määrittävät lopputulosta.

Monet toimistonne projektit näyttävät kevyiltä. Materiaalia ei ole tuhlaillu, laskelmat on ilmeisesti tehty hyvin tarkasti. Voisiko tätä kutsua kestävästä kehityksen mukaiseksi arkkitehtuuriksi, vai löytyisikö siitä kuvaamaan parempia sanoja?

– Niin, joskus on tärkeää tehdä kevyt rakennus. Mutta tavoitteeni on kuitenkin etsiä jatkuvasti uudenlaisia rakenteen ja tilan suhteita. Joskus idea vaatii hyvin keveitä ja ohuita rakenteita, joskus erittäin raskaita ja paksuja. Toisinaan taas työskentelemme jo olemassa olevan kanssa, emmekä varsinaisesti muuta rakennusta – tuomme vain mukaan uuden tulkinnan. Esimerkiksi näin teimme meneillään olevassa projektissamme Moskovassa.

”

ME IHMISET EMME VOI
VALMISTAA VANHOJA
ESINEITÄ TAI YMPÄRISTÖJÄ,
KYKENEMME TUOTTAMAAN
VAIN UUTTA.

KUVAT: JUNYAISHIGAMI + ASSOCIATES

Japanin paviljonki Venetsian biennaalissa vuonna 2008.

Millaisilla välineillä työskentelet? Luonnosteletko paljon, rakennatko malleja?

– Se riippuu projektista. Teemme kyllä paljon malleja. Pohdin suunnitellessani aina fyysisten rakenteiden rajaamia tiloja, joten joskus teemme tätä pohdintaa paikan päällä, joskus malleja tutkimalla. Toisinaan taas luonnostelemme perinteisesti kynällä ja paperilla, tai ehkä teemme tietokoneohjelman suunnittelun avuksi.

Työmenetelmä muuttuu projektin mukaan. Haluan suunnitella monenlaisia rakennuksia, ja jokaisen uuden toimeksiannon kohdalla täytyy valita juuri sille sopiva tarkastelutapa.

Toimistollanne on parhaillaan kiinnostava projekti Sydneysä, Australiassa: Cloud Arch. Mistä tuli teoksen idea?

– Cloud Arch tulee sijoittumaan Sydneyn pääkadun varrelle, kaupungintalon eteen. Työn tilaaja taisi haluta jonkinlaista monumenttia, niin luulen. Kaupungilla on jo 1900-luvulla rakennettu, imagoa määrittävä kuuluisa monumentti, Sydneyn oopperatalo, joka muistuttaa purjelaivaa. Pohdin, mitä voisin tuoda tuon purjelaivan rinnalle. Laiva toi mieleen meren ja taitvaan, joten tietenkin suunnittelin pilven.

**Näyttää siltä, että tämän kohteen suunnittelussa on täytynyt ottaa mukaan koko kaupunki. Millaisia haasteita näin laajas-
sa mittakaavassa työskentely aiheuttaa?**

– Ajattelen aina arkkitehdin mittakaavaa laajemmalle, ikään kuin sen ulkopuolelle. Kaupunki käsitteenä on mielestäni ehkä jo hieman vanhentunut. 1900-luvulla kaupungin mitta-

kaava oli riittävä, mutta meidän aikanamme käsitystä täytyy laajentaa. On otettava huomioon esimerkiksi ilmasto ja muitakin globaaleja kysymyksiä. Kaupunki ei enää riitä. Ainakaan en halua katsoa vain kaupungin rakennetta, vaan pikemmin ajattelen kaupunkia maisemana tai näkyminä.

Media kutsuu Junya Ishigamia välillä taiteilijaksi, välillä arkkitehdiksi. Koetko olevasi molempia?

– Olen aina ensin arkkitehti. Meillä on kyllä hyvinkin erilaisia projekteja, on visioita, veistoksia, rakennuksia, restaurointia, mutta ajattelen aina asioita ensin arkkitehtuurin kannalta. Mietin arkkitehtuurin monia mahdollisuuksia.

**Olet myös opettaja. Viime aikoina opetustehtävä on vienyt esimerkiksi Yhdysvaltoihin, Princetoniin ja Harvardiin. Mil-
lainen opettaja olet? Mitkä asiat ovat tärkeitä arkkitehtuurin
opetuksessa?**

– Arkkitehtuurin opettamisessa on kyse hyvin samankaltaisesta työskentelystä kuin suunnittelijoiden keskinäisessä yhteistyössä arkkitehtitoimistossa. Työstän aina arkkitehtonisia ideoitani jonkun kanssa, toimistoni työntekijöiden ja esimerkiksi rakennesuunnittelijan kanssa. Kun opetan arkkitehtuuria, jokaisella studiolla on aina jokin tema, ja silloin me luomme jotakin uutta yhdessä. Mietimme opiskelijoiden kanssa yhdessä arkkitehtuurin uusia mahdollisuuksia.

Joudut matkustamaan paljon työn puolesta. Onko matkoilla aikaa olla turisti? Mitä haluat yleensä nähdä tai kokea?

Kanagawa Institute of Technology KAIT workshop -rakennus.

– Pidän erityisesti vanhasta arkkitehtuurista. Nautin myös luontokohteista, kuten viime vuonna, kun pääsin käymään Islannissa. Vanhoissa kaupungeissa on usein kiinnostava tunnelma. Luonto on oikeastaan myös tavallaan vanhaa. Me ihmiset emme voi valmistaa vanhoja esineitä tai ympäristöjä, kykenemme tuottamaan vain uutta. Se on helppoa. Mutta vanha syntyy vasta luonnon tai ympäröivien olosuhteiden muokkamana, ajan kuluessa.

Useimpien arkkitehtitoimistojen verkkosivut ovat täynnä referenssikuvia. Toimistonne junya.ishigami + associates ei näytä mainostavan aiempia töitään. Verkkosivuillanne on vain yhteydenottolomake, jolla voi hakea toimistoonne töihin tai ehdottaa projektia. Miten saatte toimeksiantonne? Teettekö paljon arkkitehtuurikilpailuja?

– Teemme kyllä kilpailuja. Aina silloin tällöin käy niinkin, että asiakkaat ottavat meihin yhteyttä juuri tuolla mainitsemallasi yksinkertaisella lomakkeella.

Viimeinen kysymys selvästi huvittaa herra Ishigamia. Jää mielikuva, että toimiston verkkosivujen ulkoasu eli referenssikohdeiden puute ja yhteydenottolomakkeen yksinkertaisuus ovat hyvin tietoinen valinta. Omakehu ei ilmeisesti kuulu toimiston imagoon: muut tahot hoitakoot töiden markkinoinnin. Verkkoahaku tuottaakin melkoisen määrän tiedotteita kilpailuvoitoista ja meneillään olevista, keskustelua herättäneistä projekteista.

Tampereella Ishigami ehti olla vain päivän. Suomen-visiitti

jatkui Helsinkiin, missä oli tarkoitus tutustua erityisesti **Alvar Aallon** arkkitehtuuriin. Helsingin jälkeen kohteina olivat Pietari ja lopuksi Moskova, missä Polyteknillisen museon projekti on parhaillaan työmaavaiheessa.

Minna Chudoba

KUKA?

- > Junya Ishigami, syntynyt Kanagawan prefektuurissa Japanissa vuonna 1974.
- > Valmistunut arkkitehdiksi Tokion taideyliopistosta vuonna 2000.
- > Työskenteli valmistuttuaan SANAA-toimistossa.
- > Perusti oman toimistonsa junya.ishigami + associates vuonna 2004 Tokioon.
- > Sai kaikkien aikojen nuorimpana palkittuna Japanin arkkitehtuuri-instituutin palkinnon (KAIT Studio, Kanagawa Institute of Technology) vuonna 2009 ja Venetsian biennaalin Golden Lion -tunnustuksen vuonna 2010.
- > Toimiston kansainvälisiä projekteja ovat muun muassa Moskovan Polyteknillisen museon peruskorjauksen suunnittelu, Vijversburg-puisto Alankomaissa, Kinmen-satamarakennus Taiwanissa ja Cloud Arch -veistos Australiassa.

Nuoria tähtiä Arkkitehtipäivillä

Ammattikuntamme edustajat kerääntyivät jälleen huh-tikuussa Arkkitehtipäiville, tällä kertaa Tampereelle. Tilaisuuden teema, *Kaupunki liikkeessä*, lupaili kaupunkisuunnittelupainotteista sisältöä, mutta puhujat edustivat laajasti arkkitehtuurin koko kenttää.

A rkkitehtipäivien perjantapäivä alkoi Tampereen kaupungin suunnittelujohtajien **Taru Hurmeen** ja **Elina Karpisen** johdatuksella Tampereen kaupungin ajan-kohtaisiin hankkeisiin. Uusi raitiotie toimii koko Tampereen seudulla voimakkaana kaupunkiuudistuksen moottorina. Kaupungilla onkin suunnitteilla useita laajoja kokonaisuuksia, joiden tarkoituksena on mahdollistaa 15 000 uutta asukasta ja 15 000 uutta työpaikkaa keskustan alueella vuoteen 2030 mennessä.

”

SUOMESSA ON VIELÄ HARVINAISTA, ETTÄ YKSITYINEN TAHO TILAA NÄIN LAAJAN SUUNNITELMAN ARKKITEHDILTA EDISTÄÄKSEEN OMAA, PIENEMPÄÄ HANKETTAAN.

Oli ilahduttavaa kuulla kaupungin kunnianhimoisista tavoitteista keskustakehittämisen suhteen sekä siitä, kuinka paljon potentiaalia kaupunginjohtaja **Anna-Kaisa Ikonenkin** näkee tiivistämisessä.

Tämän jälkeen aamupäivän ohjelma koostui lyhyistä tietoisuista ilman selkeää yhteistä nimittäjää. Arkkitehti, konsultti **Marco Steinberg** kertoi taidokkaasti koostetussa puheenvuorossaan ajankohtaisesta aiheesta, pakolaiskriisistä, sekä arkkitehtien roolista yhteiskunnallisiin ja sosiaalisiin haasteisiin vastaamisessa.

Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen toiminnanjohtaja **Hanna Harris** toi seminaariyleisölle terveiset tiedotuskeskuksesta ennen **Jyrki Vanamon** esitystä omasta, perinteisestä arkkitehdin roolista poikkeavasta työkentästään koodaamisen ja digitalisaation parissa.

Esimerkillisiä projekteja Suomesta

Parhaan arkkitehtuurin diplomityön Wuorio-palkinnon valitsijana toimi tänä vuonna Alvar Aalto -säätiön johtaja **Tommi Lindh**. Koulujen esiin nostamien yhdeksän työn joukosta voitajaksi nousi Aalto-yliopiston **Mikki Ristolan** suunnitelma – lajissaan taidokas ja detaljeiltaan viimeistelty puinen apurakennus Petäjäveden vanhan kirkon läheisyyteen.

Ansaittua palkintoa lainkaan himmentämättä oli surullista kuulla tuomarin alustavan valintaansa sanomalla, että luettavia sivuja olisi valintavaiheessa ollut järjettömästi, mutta onneksi sai katsoa kuvia. Kuulijalla heräsi väistämättä kysymys, jäivätkö tutkimuspainotteisemmat työt varjoon siksi, että huolellinen perehtyminen niiden sisältöön oli liian vaivalloista.

Iltapäivällä keynote-puhujat seurasivat toisiaan. Tanskalaisen COBE Architects'n **Ted Schauman** esitteli ensin toimiston töitä painottaen erityisesti kahta Suomeen sijoittuvaa toimeksiantoa. Tampereen asemanseudun kilpailun voittajatyön punaisena lankana COBella oli radan eri puolien yhdistäminen ruutukaavaa jatkamalla sekä maaston tasoeron kääntäminen haasteesta vahvuudeksi.

Schauman esitteli myös mainostoimisto N2:n toimeksiantosta Töölönlahdelle suunniteltua kehittämiskonseptia. Suomessa on vielä harvinaista, että yksityinen taho tilaa näin laajan suunnitelman arkkitehdilta edistääkseen omaa, pienempää hankettaan, tässä tapauksessa huomattavaa määrää rakennusoikeutta asunnoille junaradan ja Töölönlahden välille. N2:lle kaupunkitilatarkastelujen tilaaminen ei kuitenkaan ole täysin uusi aluevaltaus, olivathan he myös Kauppatorin uimalan, Plattan, alkuperäisten suunnitelmien takana. Olisikin ollut kiinnostavaa kuulla Schaumanilta vielä enemmän itse prosessista, osallisista ja eri tahojen välisestä kommunikaatiosta.

Hämmästyttäviä innovaatioita maailmalta

Schaumanin jälkeen siirryttiin kaupunkimittakaavasta pien- taloihin, kun muun muassa vuoden tulokastoimisto- ja vuoden nuori naisarkkitehti -palkinnoilla Britanniassa palkittu, vPPR-toimiston **Jessica Reynolds** esitteli pääasiassa Lontoon sijoittuvia täydennysrakentamiskohteita. Oivaltavat ja huolella toteutetut palaset on istutettu tiiviiseen olemassa olevaan ympäristöön niin hienovaraisesti, että niitä ulkopuolelta katsottuna tuskin huomaa. Tilan tuntua ja luonnonvaloa on tuotu rakennuksiin taitavasti, ja julkinen ja yksityinen tila limittyvät toisiinsa yllättävin tavoin.

Lauantain panelistit (vasemmalta) Sanna Marin, Juha Kostiaainen, Johanna Palomäki, Jouni Wallander, Pasi Mäenpää ja Jorma Mukala keskustelivat Tampereen päivänpolttavista suunnitteluhankkeista.

KUVAT: PAULINA ILONJA

JUNYA ISHIGAMIN RAKENNE-
TEKNISESTI HUIKAISEVAT PAVILJONGIT,
YLIOPISTO–RAKENNUKSET JA MUSEON
LAAJENNUKSET SAIVAT KUULIJAT
VUORIN NAURAMAAN EPÄUSKOISINA
JA VUORIN HUOKAILEMAAN
IHASTUKSESTA.

Reynolds mainitsi osallistamisprosessien olevan töissään pitkiä, sillä yhdellä tontilla saattaa olla jopa 28 rajanaapuria. Hän näkeekin arkkitehtuurilla ja arkkitehdeilla olevan tärkeä rooli vahvojen kaupunkiyhteisöjen luomisessa ja vahvistamisessa.

Pitkän päivän päätteeksi jo hieman nuutunut yleisö hieroi hämmästyksestä silmiään, kun nuori japanilainen **Junya Ishigami** aloitti esityksensä kuvalla yhdeksän metriä pitkästä, kolmen millimetrin paksuisesta teräslevystä tehdystä leijailevasta pöydästä. Eteerinen rakenne oli kuitenkin vasta alkusoittoa toinen toistaan minimalistisemmille, sitäkin hämmästyttävämmille projekteille.

Rakenneteknisesti huikaisevat paviljongit, yliopistorakennukset ja museon laajennokset saivat kuulijat vuoroin nauramaan epäuskoisina ja vuoroin huokailemaan ihastuksesta. Harmi, ettei suomalaisia rakennesuunnittelijoita tai tilaajia ollut enempää yleisössä kuulemassa, kun Ishigami kaikkein hurjimpienkin skissien jälkeen kerta toisensa jälkeen tyynesti totesi rakentamisen olevan jo käynnissä.

Illalla kokoonnuttiin Raatihuoneelle, missä syötiin ja jaettiin Otto-livari Meurman- ja SAFA-palkinnot. Ensimmäinen luovutettiin Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisikille pitkäjänteisestä toiminnasta innovatiivisen ja laadukkaan kaupunkisuunnittelun hyväksi. SAFA-palkinto meni Tampereen Arkkitehtuuriviikolle esimerkiksi toiminnasta hyvän suunnittelun edellytysten ja tulosten aikaansaamiseksi. Näiden tunnustusten jälkeen juhlaväen oli aika siirtyä tulijongleerauksen saattelmana jatkamaan seurustelua Tampereen yössä.

Charlotte Nyholm

Jessica Reynoldsin haastattelu julkaistaan au:n seuraavassa nrossa.

SAFA-palkinnon ottivat vastaan Arkkitehdit MY:n ja Tilanne-kollektiivin edustajat: (vasemmalta) Antti Moisala ja Kimmo Ylä-Anttila sekä Anna Hakula, Tuomo Joensuu, Laura Hietakorpi, Saana Karala, Henri Käpynen ja Jon Thureson.

SAFA-palkinto 2016 Tampereen Arkkitehtuuriviikolle

Suomen Arkkitehtiiliiton SAFA-palkinto myönnettiin Tampereen Arkkitehtuuriviikolle. Tänä vuonna yhdeksättä kertaa järjestettävä Arkkitehtuuriviikko on noussut yhdeksi Suomen merkittävimmistä arkkitehtuuritapahtumista. Tunnustuksen vastaanottivat Arkkitehtipäivillä Tilanne-kollektiivin ja Arkkitehdit MY:n edustajat.

– Arkkitehtuuriviikko on onnistunut vireyttämään arkkitehtuurikulttuuria paikallisesti ja kansallisesti. Tapahtuma on ansiokkaasti tehnyt arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun teemoja tutuiksi kaupunkilaisille, palkintolautakunnan puheenjohtaja **Eva Geitel** perusteli.

Arkkitehtuuriviikolle osallistuvat vuosittain sadat kaupunkilaiset. Seminaarit, näyttelyt, keskustelut ja kierrokset ovat kaikille avoimia. Viikon päätteeksi on järjestetty tasokkaita kansainvälisiä puhujavieraita tarjoava *Architecture and Cities in Transition* -seminaari.

Arkkitehtuuriviikko syntyi vuonna 2008. Aloitteen tekivät Tampereen kaupungin kaavoitus ja Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitos, sillä 2000-luvun alussa arkkitehtuuri ei juuri näkynyt Tampereen monipuolisessa kulttuurikentässä. Tapahtumaa koordinoi alkuvuosina Arkkitehdit MY. Alun perin yhden päivän seminaaritapahtumaksi kaavailtu ohjelma laajeni jo alussa usean tapahtuman arkkitehtuuriviikoksi.

TÄNÄ VUONNA TAMPEREEN ARKKITEHTUURIVIIKKO JA TAMPEREEN DESIGNVIIKKO YHDISTYVÄT TAMPEREEN DESIGN- JA ARKKITEHTUURIVIIKOKSI.

– Viikon kestävä kokonaisuus on osoittautunut toimivaksi konseptiksi: ison sateenvarjon alla tapahtuma voi vuosittain muuntua ja kehittyä joustavasti muun muassa viikon teeman mukaan, **Kimmo Ylä-Anttila** Arkkitehdit MY:sta kertoi.

Tavoitteena koko rakennusalan verkostoiminen

Viimeiset viisi vuotta Arkkitehtuuriviikkoa on järjestänyt Tilanne-kollektiivi, joka on nuorten arkkitehtien vuonna 2010 perustama avoin työyhteisö. Vuosien varrella tapahtuman järjestäjinä ovat toimineet **Tuomo Joensuu, Saana Karala, Jon Thureson, Henri Käpynen, Laura Hietakorpi, Jenni Poutanen, Anna Hakula, Nathan Siter** ja **Päivi Veijola**.

– Tänä vuonna Tampereen Arkkitehtuuriviikko ja Tampereen Designviikko yhdistyvät Tampereen design- ja arkkitehtuuriviikoksi. Vuoden 2016 teema on rajat. Teemaa pohditaan

arkkitehtuurin, designin ja kaupunkisuunnittelun tilallisena, visuaalisena ja toiminnallisena elementtinä sekä kulttuurien, tieteen ja hallinnon rajoina, Tuomo Joensuu kertoi.

– Tapahtuman keskeiseksi tehtäväksi koetaan arkkitehtien työn avaaminen ja arkkitehtuurin toimintaedellytysten parantaminen. Tulevaisuuden tavoitteena on verkostoida rakennusalan toimijat ja suunnittelijat laajasti. Lisäksi halutaan tarjota mahdollisimman monelle toimijalle motivoiva tapa osallistua ohjelman toteuttamiseen.

Arkkitehtuuriviikon tavoitteena on elävöittää kaupunkikuvaa, myös konkreettisesti. Viime vuonna toteutettiin opiskelija-workshopin voimin puinen, algoritmista suunnittelua hyödyntänyt Pauhu-paviljonki Hämeenkadun itäpäähän. Myös tänä vuonna Arkkitehtuuriviikko näkyy katukuvassa, kun Tampereen seudulla tuotetusta suunnitteluaineistosta kootaan ulkoilmanäyttely kaupunkilaisten iloksi.

Päivi Virtanen

SAFA-palkinto jaetaan tunnustukseksi kunnalle tai muulle julkiselle tai yksityiselle yhteisölle tai yritykselle, joka on toiminut esimerkillisellä tavalla hyvän suunnittelun edellytysten ja tulosten aikaansaamiseksi. Palkinnon saajan valitsee SAFAn, Suomen Kuntaliiton ja ympäristöministeriön edustajista koostuva lautakunta. SAFA-palkinto on mäntykotelossa oleva akryylilaatta, johon on kaiverrettu akantuslevhä. Koteloon kiinnitetään messinkilaatta, johon kaiverretaan saajan nimi, vuosiluku ja lyhyt perustelu.

Otto-livari Meurman -palkinto Trevor Harrisille ja Hennu Kjisikille

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA myönsi vuoden 2016 Otto-livari Meurman -palkinnon arkkitehdit **Trevor Harrisille** ja **Hennu Kjisikille** pitkäjänteisestä toiminnasta innovatiivisen ja laadukkaan kaupunkisuunnittelun hyväksi. Palkinto annettiin Arkkitehtipäivillä Tampereella.

– Palkinto jaetaan kahdelle aktiiviselle ja kansainväliselle kaupunkisuunnittelijalle, jotka ovat urallaan vaikuttaneet merkittävästi suomalaiseen kaupunkisuunnitteluun kilpailutoiminnan, suunnittelutyön ja erityisesti opetustoiminnan kautta, lausui palkintolautakunnan puheenjohtaja **Paula Kesikastari**.

Trevor Harris on toiminut kaupunkisuunnittelun professorina Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella vuodesta 1999. Hennu Kjisik on toiminut Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnassa yhdyskuntasuunnittelun professorina vuodesta 2010.

– Harris ja Kjisik ovat tuoneet opetukseen kansainvälisyyttä ja perspektiiviä ja inspiroineet uusia arkkitehtipolvia yhdyskuntasuunnittelun pariin. Opetukselle ominaista on ollut uudenlainen, yksilöiden omaa rohkeutta ja omatoimisuutta korostava asenne, Kesikastari jatkoi.

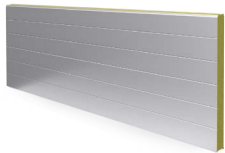
PAULINA ILONJOJA

Hennu Kjisik (vas.) ja Trevor Harris.

TEE FIKSU FACELIFT KIINTEISTÖLLESI!

Osallistu kuvakisaan,
voita 10.000 €
Reface-remonttiin!
paroc.fi/reface

PAROC Reface on jälleen uusi nerokas innovaatio elementtirakentamisen edelläkävijältä. Se on teräspintainen kivillaelementti, joka asennetaan olemassa olevan seinärakenteen päälle. Vanhan hallin ilme siistiyty nopeasti ja edullisesti. Samalla eristys paranee, lämmityskustannukset laskevat ja kiinteistön arvo nousee merkittävästi.
Lue lisää PAROC.FI/REFACE

PAROC
Better built environment

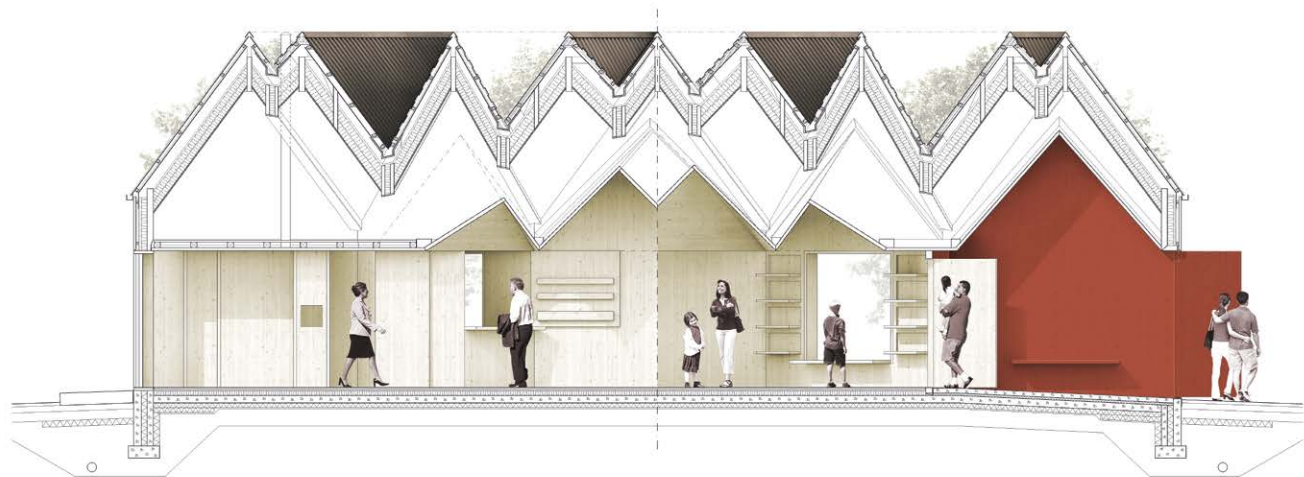
Toimiston töihin lukeutuu
Kalasataman yleissuunnitelma.

Otto-livari Meurman -palkinnon tarkoituksena on lisätä kiinnostusta suomalaiseen yhdyskunta- ja kaupunkisuunnitteluun. Palkinto on nimetty arkkitehti, professori **Otto-livari Meurmanin** (1890–1994) mukaan. Meurman oli kaupunkisuunnittelun ja alan opetuksen uranuurtaja Suomessa. Palkinto koostuu kuvanveistäjä **Leena Turpeisen** vuonna 1976 suunnittelemasta pronssisesta Otto-livari Meurman -mitalista ja kunniakirjasta.

Ennakkoluuloton ote kaupunkiympäristön kehittämiseen

Harris ja Kjisik perustivat vuonna 1985 yhdessä Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisikin. Toimiston töihin lukeutuu muun muassa Kalasataman ja Viikinmäen yleissuunnitelmat Helsingissä sekä Aviapoliksen ja Marja-Vantaan alueiden suunnitelmat Vantaalla. Töissä on ennakkoluuloton ja raikas ote suomalaisen kaupunkiympäristön kehittämiseen. Toimiston töitä on julkaistu laajasti alan lehdissä ja näyttelyissä, esimerkiksi Venetian biennaalissa vuosina 2004 ja 2006.

Toimisto on osallistunut aktiivisesti kilpailutoimintaan jo yli 30 vuoden ajan, ja se tunnetaan uusien kaupunki- ja asuntotyyppologioiden puolestapuhujana. Voittaneita suunnitelmia ovat olleet muun muassa Ylöjärven keskusta, Espoon keskus, Marja-Vantaa, Helsingin Kalasatama ja Jyväskylän Lutakko. Saavutuksiin kuuluu myös 35 muuta palkintosijaa. Harris ja Kjisik ovat toimineet tuomareina useissa kansallisissa ja kansainvälisissä arkkitehtuurikilpailuissa.

Nuoren arkkitehdin Wuorio-palkinto Mikki Ristolalle

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA antoi Arkkitehtipäivillä vuoden 2016 Wuorio-palkinnon Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitokselta valmistuneelle **Mikki Ristolalle** diplomityöstä *Petäjäveden vanhan kirkon opastuskeskus*.

– Mikki Ristolan diplomityön vahvuutena on rakentamisen oivaltava soveltaminen maailmanperintökohteen läheisyyteen, vierailijakeskusproblematiikan taitava pohdinta sekä puurakennusaineen (CLT) käytön edistäminen, palkinnon saajan valinnut Alvar Aalto -säätien johtaja, tekniikan lisensiaatti **Tommi Lindh** perusteli valintaansa.

Palkinto myönnetään vuosittain ansiokkaimmaksi arvioidun diplomityön tekijälle. Ristolan työn valvojana toimi professori **Pekka Heikkinen**. **Niko Sirola** oli työn ohjaaja.

Petäjäveden vanhan kirkon opastuskeskus oli tehtävänä Aalto-yliopiston puurakentamisen studiokurssilla. Kurssin töistä kaksi valittiin ohjattuun jatkovaiheeseen, jonka tavoitteena oli kurssitöiden kehittäminen toteutuskelpoisiksi ja tilaajan tarpeisiin vastaaviksi suunnitelmiksi. Ristolan diplomityö käsittelee jatkovaiheen töistä toteutettavaksi valittua suunnitelmaa ja esittelee lopulliseen suunnitelmaan johtanutta prosessia.

– Rakennushistoriallisen monumentin viereen sijoittuvaa uudisrakennusta suunniteltaessa uuden ja vanhan rakennuksen välinen suhde on keskeinen ratkaistava suunnittelukysymys. Rakennuksilla tulee olla arkkitehtonisesti ja mittakaaval-

lisesti tasapainoinen suhde, ja uudisrakennuksen tulee paitsi istua ympäristöönsä myös tuoda paikalle lisäarvoa olemalla korkeatasoinen oman aikakautensa edustaja, Ristola arvioi suunnittelutehtävää.

Erilaisia lähestymistapoja arkkitehdin ammattiin

Tämänvuotisten yhdeksän Wuorio-palkintoehdokkaan joukossa oli monipuolisesti kaupunkikuva-aiheita, yksittäisiä rakennussuunnitelmia (uudis- ja korjausrakentamista) ja kerrostalon energiatehokkuusanalyysiä. Tuomarin mukaan taso oli tänä vuonna erittäin korkea. Mikään arvosteltavaksi annetuista töistä ei jäänyt kauaksi voittajasta.

Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitokselta valmistuneiden joukosta parhaaksi nousi **Taru Lindbergin** diplomityö *Vihreä asuinkerrostalo – selvitys ekologisen asuinkerrostalon passiivisista suunnitteluratkaisuista energiatehokkuuden ja hiilijalanjäljen näkökulmasta*. Lindberg toteutti työn osana Tekesin COMBI-hanketta, joka tutkii lähes nollaenergia-rakentamista palvelurakennusten näkökulmasta.

– Ajankohtaiseksi Lindbergin työn tekee valmisteilla oleva entistä kireämpi energia- ja materiaali tehokkuussääntely. EU-direktiivit ja niiden myötä kansalliset säädökset perustuvat edelleen osittain hatariin oletettiin ilmastomuutoksen syistä, Lindh sanoi.

Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnan parhaaksi valikoitui **Veli-Pekka Huhmon** työ *Voimalaitosmuseo – Pyhäkösen Seuratalon restaurointi*. Huhmo soveltaa ennakkoluulottomasti restaurointiperiaatteita arkiseen moderniin rakennukseen.

– Kukin ehdolla ollut työ edustaa hyvin erilaista lähestymistapaa arkkitehdin ammattiin, mikä on rikkaus jo sinänsä. Ristola istuttaa oivaltavasti uudisrakennuksensa suomalaiseen maailmaperintömaisemaan, Lindberg uskalttaa nostaa esiin arkkitehtonisen ongelmaratkaisun merkityksen alati teknistyvässä ja teoretisoituvassa energiatehokkuussuunnittelussa, ja Huhmo soveltaa restaurointiperiaatteita arkiseen moderniin rakennukseen, Lindh arvioi.

PAULIINA ILONJÄ

SAFAn puheenjohtaja Leena Rossi, Mikki Ristola ja valitsija Tommi Lindh.

Suomen Arkkitehtiiliitto SAFAn hallitus perusti vuonna 1997 palkinnon Gerda ja Salomo Wuorion säätiöltä saatavan jako-osuuden turvin tunnustukseksi nuorille arkkitehdeille. Palkinto annetaan vuosittain ansiokkaimmaksi arvioidun diplomityön tekijälle. Oulun yliopiston, Tampereen teknillisen yliopiston sekä Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun arkkitehtiosastot nimeävät kukin kolme ehdokasta palkinnon saajaksi edellisen lukuvuoden aikana valmistuneista diplomitoistista.

RAKENNUKSILLA TULEE OLLA ARKKITEHTONISESTI JA MITTAKAAVALLISESTI TASAPAINOINEN SUHDE, JA UUDISRAKENNUKSEN TULEE PAITSI ISTUA YMPÄRISTÖÖNSÄ MYÖS TUODA PAIKALLE LISÄARVOA OLEMALLA KORKEATASOINEN OMAN AIKAKAUTENSA EDUSTAJA.

Katseet katoille

Kaupungeissa kattojen pinta-ala on huomattavasti suurempi kuin puistojen tai katujen. Kattojen potentiaali on vielä löytämättä.

Valtavaa kattopinta-alaa voidaan hyödyntää energiantuotannossa, kaupunkivihreän lisäämisessä tai lisärakentamisessa. Toisaalta kattomaisemat, viides julkisivu, ovat usein hienoja ja jääneet turhan vähälle huomiolle. Rakennusfoorumin *Vesikatot hyötykäyttöön: energiaa, vehreyttä ja lisäneliöitä?* -illassa pohdittiin kattojen mahdollisuuksia ja arvoja.

Helsingin rakennusvalvontaviraston yliarkkitehti **Henna Helanderin** mukaan yhteiskunta muuttuu ja kaupunkien kilpailu luovuudesta kovenee. Tarvitaan yksilöllisiä asuntoja muun muassa katoille.

Helander nosti esiin talotekniikan uutena kattojen elementtinä. Energiatehokkuuden myötä katoille on ilmestynyt erilaisia uusia laitteita. Myös yhteisöllisyys yhteistilojen muodossa ja kaupunkiviljely kiipeävät katoille. Katoilla alkaa olla jo suorastaan ruuhkaa.

IKKUNASTA NÄKYVÄN VIHHERKATTEEN ON TODETTU VÄHENTÄVÄN STRESSIÄ.

Aurinkoenergian hyödyt – ja haasteet

Aurinkoenergian tuottaminen katoilla on varmasti aivan lähitulevaisuuden trendi. Laitteet ovat halventuneet, ja samalla niiden tuotantoteho on kasvanut. On vain ajan kysymys, milloin aurinkosähkö on tavallista verkkosähköä edullisempaa. Pientaloissa aurinkosähköpaneelit ovat yleistyneet parissa vuodessa, liiketilojen ja muiden tasakattoisten rakennusten katoille on jo tehty suuria aurinkosähkövoimalaitoksia, ja nyt myös ensimmäisiin asuinrakennuksiin ollaan virittämässä aurinkosähkölaitteistoja.

Aurinkosähkön potentiaali on Suomessakin huikea. Yksin Helsingissä on yli 7 miljoonaa katoneliötä, jotka soveltuisivat aurinkoenergian tuotantoon. Kattopinta-alan sähköntuotantopotentiaali olisi Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n arvion mukaan 794 gigawattituntia, joka on vajaat 20 prosenttia Helsingin sähkönkulutuksesta. Kaikki Suomen tuulivoimat tuottivat vuonna 2015 yhteensä 2 300 gigawattituntia sähköä.

Nykyisillä sähkönsiirtohinnoilla kattoja ei kuitenkaan kannata kuorruttaa aurinkopaneeleilla täyteen. Karkeasti asuinrakennusolosuhteissa ihanne on tuottaa mahdollisimman suuri osa talosähköstä aurinkoenergialla mutta kuitenkin niin, ettei verkkoon tarvitse syöttää juurikaan ylijäämäsähköä.

Aurinkoenergian hyödyntämisen lisääntyminen on tietenkin ilmastonäkökulmasta ja kansantaloudellisestikin myönteinen asia, mutta se tuo katoille uusia haasteita. Kuinka rakenteet kestävät? Kuinka lumet pudotetaan rikkomatta kalliita paneeleita? Pelastuslaitoksella on omat ehtonsa kattojen käyttöön. Entä arkkitehti: kuinka sovittaa paneelit ja niiden kaapelit arvokkaaseen kattomaisemaan ja rakennuskantaan? Pohdittavaa riittää.

Viherkattoja ja lisäkerroksia

Viherkatot ovat hyödyksi kaupungissa monella tapaa. Ne lisäävät luonnon monimuotoisuutta kiverämaassa, ovat potentiaalinen paikka lähiruokaviljelyyn, pidättävät sadevesiä kymmeniä prosentteja – parhaimmillaan tutkimuksen mukaan jopa 67 prosenttia –, vähentävät kaupunkien lämpösäarekeilmiötä ja tasaavat muutenkin lämpötiloja, viilentävät kattomaansa rakennusta ja pidentävät huopakatteen ikää jopa kolminkertaiseksi. Näin luetteli viherkattojen etuja pääsihteeri **Seppo Närhi** Viherympäristöliitosta. Lisäksi ikkunasta näkyvän viherkatteen on todettu vähentävän stressiä.

Tiivistyvässä kaupungissa tonttimaa on kortilla, ja katseet kääntyvät katoille. Katolle rakentaminen on kuitenkin kallista, joten kohteen rakentajan täytyy olla varma, että kohde myös käy kaupaksi, kertoi **Irmeli Mäkelä** Consti Yhtiöistä. Näin usein onkin kasvukeskuksissa, joissa rakennusmaata on niukasti tarjolla. Laajan peruskorjauksen yhteydessä, jossa myös vesikatot uusitaan, kannattaa yhtenä vaihtoehtona miettiä lisäkerrosrakentamista.

Tekesin mukaan lisärakentaminen olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen sen kunnallistekniikkaa hyödyntämällä on yhteiskunnalle 70 prosenttia edullisempaa kuin uuden asuinalueen rakentaminen.

Lupaavia esimerkkejä

Consti on toteuttanut hiljan kaksi kattorakentamiskohdetta. Arkkitehti **Minna Lukanderin** ja Arkkitehtuuri- ja muotoilu- toimisto Tallin projektissa Helsingin Munkkiniemeen Rakunnantie 1 -osoitteeseen rakennettiin kuusi asuntoa katolle linjaneerauksen yhteydessä. Lisäkerros on sisäänvedetty, ja ka-

ton reunalla kiertää alkuperäisen mallin mukaan tehty räystääs. Näin 1950-luvun talo säilytti ilmeensä. Kaupunki oli jo kaavoittamassa alueelle lisäkerroksia, joten kaavamuutos sujui jou-
tuin.

Hyvinkäälle on puolestaan valmistunut Tengbom Eriksson Arkkitehtien suunnittelema KOy Hakapaavo. Puisella lisäkerroksella saatiin 20 uutta asuntoa. Kun energialuokka nousi samalla F:stä B:hen, voi rakennuksen omistaja Hyvinkään Vuokra-asunnot olla lopputulokseen tyytyväinen. Taloon lisättiin tehokas lämmöntalteenotto, ja suuri konehuone sijoitettiin kruunuksi lisäkerroksen katolle.

Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa paineet kattojen hyödyntämiseen kasvavat. Tarvitaan vielä lisää keskustelua kattojen arvoista, mahdollisuuksista ja näiden ristipaineista. Uusiin elementteihin tulisi varautua, varsinkin arkkitehtuurissa – ettei kattobuumi pääse yllättämään.

Pekka Hänninen

Aurinkoenergiaa oppaista

Into-kustantamolta on ilmestynyt samanaikaisesti kaksi aurinkoenergiaa käsittelevää opasta. Elämme aurinkobuumia.

Aurinkotekniikan sovittamisessa varsinkin vanhaan rakennuskantaan on vielä paljon opettelun ja ohjeistamisen varaa.

Aurinkoenergia Suomessa on pieni mutta tiedontäyteinen kirja aurinkoenergian hyödyntämisestä kaavoituksesta uudis- ja korjausrakentamiseen. Oppaassa käydään läpi niin itse aurinkoa kuin sen passiivista ja aktiivista hyödyntämistä. Kaaviot ja piirustukset selventävät tekstiä. Kirjan lopussa on laaja käsitteistö.

Aurinkoenergia Suomessa on itse asiassa päivitetty versio 1990-luvun *Aurinko-oppaasta*, jossa oli tekijänä muun muassa arkkitehti **Bruno Erat**. Nyt kirjan on toimittanut aurinkoenergia-
alan tutkimus- ja kehitysyhtiö Utuapun **Markku Tahkokorpi**. Myös alkuperäiset tekijät ovat olleet mukana päivitystyössä. Alkuperäistä versiota somistivat **Eva Eratin** kauniit viivapiirustukset, jotka on nyt korvattu tietokoneella tehdyillä kaavamailla värikuvilla.

Janne Käpylehto on ollut monessa mukana aurinkosähköä virittelemässä. Muutama vuosi sitten häneltä ilmestyi *Mökille sähköt auringosta ja tuulesta* -opas, jota seuraa nyt *Auringosta sähköt kotiin, kerrostaloon ja yritykseen* -kirja. Uusi kirja keskittyy lähes yksinomaan aurinkosähköön tuottamiseen. Kirjan alussa on **Risto Isometsän** mielenkiintoinen historiikki aurinkoenergian käytön kehityksestä: Kiinassa aurinkoenergiaa hyödynnettiin passiivisesti talojen lämmittämiseen jo 6 000 vuotta sitten, eivätkä aurinkopaneelit pientalon katolla mikään ihan uusi juttu ole.

Käpylehto on laskenut esimerkkejä aurinkosähköön kannattavuudesta erilaisissa tapauksissa. Esimerkin asuinkerrostalossa aurinkopaneelin teho kannattaa valita niin, että tuotto ylittää talosähköön tarpeen vain 10 prosentilla. Näin saadaan sähkönsiirtomaksut mahdollisimman pieniksi. Takaisinmaksuaika laitteistolle on 15 vuotta, mikä on melko vähän, kun aurinkopaneeleille annetaan tyypillisesti 25 vuoden takuu ja laitteiden tiedetään toimivan 40 vuotta. Käpylehto oli itse ensimmäisten mukana puuhaamassa aurinkosähköä kerrostaloon Helsingin Herttoniemessä.

Tuoreet oppaat täydentävät toisiaan. Molemmat kirjat on suunnattu varsin lavealle lukijajoukolle, ja ne antavat perusvinkkien lisäksi teknistä tietoa aurinkotekniikasta. Sivuilla vilisee nippelitietoa ja käsitteitä, kuten ”takamittarointi” ja ”vapaa paistekulma”. Ne on hyvä tuntea muuttuvassa maailmassa. On myös hyvä muistaa, että aurinkotekniikka kehittyy vinhaa vauhtia ja kirjatkin on päivitettävä piakkoin.

Kirjoja vaivaa kuitenkin yhteinen puute: kuvia esimerkki-kohteista on melko niukasti, ja esimerkeissä paneelit on usein lätkäisty rakennuksen katolle tai seinille irrallisina elementteinä. Aurinkotekniikan voisi integroida vesikattoon tai julkisivuihin osaksi rakennuksen arkkitehtuuria.

Pekka Hänninen

Markku Tahkokorpi (toim):

Aurinkoenergia Suomessa. Into 2016.

Janne Käpylehto: Auringosta sähköt kotiin, kerrostaloon ja yritykseen. Into 2016.

Osallistaminen laadun takeena?

Onko riitely johtanut rakentamisessa parempaan vai mahdollisesti ajateltua huonompaan lopputulokseen? Tätä tarkastellaan ruotsalaisessa kirjassa.

Ruotsalainen arkkitehti ja arkkitehtuurihistorioitsija **Rasmus Wærn** käsittelee kiista-aihetta kirjassaan *Bygge och Bråk* (2015) esimerkkien avulla. Erityisesti Ruotsissa kaikkien osapuolien kuuleminen ja osallistaminen nähdään rakentamisessa laadun takeena. Siellä tavoitteena on löytää konsensus eikä toteuttaa rakennuksia erimielisyyden vallitessa.

Ruotsin viime vuosien kiistelyin kaupunki-uudistushanke, Slussen, ei kuitenkaan saanut kiitosta osallistamisestaan. Slussemiin kiertyneiden konfliktien hallinta on Wærnista ollut hankkeen onnistumisen kannalta tuhoisan kehnoa. Katseet ovat kääntyneet nykytilanteeseen ja antikvaariseen, kun olisi pitänyt keskittyä tulevaan ja arkkitehtuuriin.

Tällä Wærn ei tarkoita, etteikö historian tuntemus olisi hyödyllistä ja jopa välttämätöntä. Tulevaisuutta ei voida kuitenkaan yksinomaan perustaa menneen haikailuun. Vaikka Slussenin neliapila kuuluu eittämättä Ruotsin arkkitehtuurin kaanoniin, pitäisi ymmärtää, että moderni sisältää myös uudistuminen.

”

VOISIKO SITTENKIN OLLA NIIN, ETTÄ
RAKENNUSTEN KÄYTTÄJÄT ITSE
OSAAVAT RATKAISTA, MILLAISTA
RAKENTAMISTA HE HALUAVAT?

Slussenin epäonnistumisen siemen kylvettiin jo vuonna 2008, kun arkkitehtuurikiilpailun voittaneet arkkitehdit esittivät suunnitelmansa. Puutetta ei ollut osaamisesta – vaan poliitikoista, jotka loistivat poissaolollaan. Slussenin kitkeränä opetuksena Wærn näkee perusteltuihin argumentteihin nojaavan ja älykkään keskustelun merkityksen. Ilman tarpeeksi laajaa julkista keskustelua Slussenin kaltaiset suuret kaupunki-interventiot eivät onnistu.

Töölönlahti, kaupunkisuunnittelun hautausmaa

Rinnakaistapauksena Slussenille Wærn esittelee Helsingin Töölönlahden. Töölönlahti saa kirjassa kunnian edustaa rakentamishistorialtaan kaikkein katkerinta paikkaa, joka Pohjoismaiden pääkaupungeista ylipäättänsä löytyy. Yhdeksään sivuun Wærn saa mahdutettua alueen koko historian lähtien merenlahdesta ja sen asteittaisesta täyttämisestä ulottuen makasiinien paloon sekä viime vuosina radan varteen nousseisiin pääkonttorirakennuksiin ja Musiikkitaloon.

Alueesta järjestettyjen neljän arkkitehtuurikiilpailun saldo on kutistunut **Eliei Saaris**en Pro Helsingfors -suunnitelman pitkälle tulevaisuuteen ulottuvista proaktiivisista visioista **Alvar Aallon** jälkeisenä aikana järjestettyyn, vuoden 1986 reaktiivisiin ja kunnianhimoa vailla oleviin tuloksiin.

Töölönlahti on Wærnin sanoin suomalaisen kaupunkisuunnittelun hautausmaa. Sen uudet rakennukset toimivat alueen monien tavoitteiden hautamuistomerkkeinä. Perustavana virheenä Wærn pitää sitä, ettei Töölönlahdelle haluttu asuntoja kuin kourallinen. Kaupunki rakentuu asunnoista. Ilman asuntoja ei ole kaupunkia.

Pienellä riitelyllä parempaan lopputulokseen

Kööpenhaminasta mukaan on päässyt **Henning Larsen**in suunnittelema oopperatalo. Toisin kuin Slussenista ja Töölönlahdesta, Kööpenhaminan uudesta oopperatalosta ei käyty juuri lainkaan julkista keskustelua. Wærn kärkehtää, kuinka kansalaisvaikuttaminen rajoittui yhteen ainoaan henkilöön, **Mærsk Mc-Kinney Møller**iin, joka rakennutti ja lahjoitti rakennuksen. Kiire oli, koska lahjoituksen tehdessään laivanvarustaja oli jo 85-vuotias. Normaali kestoinen prosessi detaljeineen ja rakennuslupineen olisi voinut kestää liian kauan. Wærn väittää, ettei rakennukselle olisi ehditty hankkia edes rakennuslupaa. Oopperatalon kohdalla Wærn uskoo, että tavanmukainen ja lain edellyttämä prosessi ja jopa pieni riitely olisi johtanut parempaan lopputulokseen.

soften[®]
ACOUSTIC SOLUTIONS

YOU CAN FEEL THE DIFFERENCE...

Soften Oy | Kuninkaankäytävä 32 B 4 | 20320 Turku | Finland
02-534 4440 | myynti@soften.fi

www.soften.fi

Suppeudestaan huolimatta Wærnin kirja sisältää kiintoisia yleistyksiä. Hän muun muassa pohtii, johtiko Tukholman Kungsträdgårdenin maailmankuulu vuoden 1971 "almstriden", kiista jalavista, totaaliseen suunnittelijoiden auktoriteetin menetykseen. Markkinavoimien rynnistyksessä Wærn näkee sekä hyvää että huonoa. Voisiko sittenkin olla niin, että rakennusten käyttäjät itse osaavat ratkaista, millaista rakentamista he haluavat?

Lähes kaikki viimeisten 150 vuoden aikana esiintyneet julkiset rakentamisen konfliktit ovat kiteytyneet kysymykseen, ketkä päättävät – asiantuntijat vai suuri yleisö. Piiloon jäävissä konflikteissa yleensä kysymys on siitä, päättääkö arkkitehti vai tilaaja. Tilaajalla ja maksajalla on luonnollisesti aina viimeinen sana.

Wærn vaatii kunnianhimoa sekä arkkitehdilta, tilaajalta että rakentajalta. Erityisesti julkisen rakentamisen yhteydessä alituinen keskustelu kustannuksista ja kustannusarvion ylityksistä on rakennusten elinkaaren kannalta toisarvoista, jos rahaa on käytetty laadun hyväksi.

Lauri Jääskeläinen

Rasmus Wærn: Bygge och bråk. Konflikterna som format staden. Bokförlaget Atlantis AB 2015.

SketchUp Pro 2016

**Tarjoamme
myös koulu-
tusta!**

Yhä kyvykkäämpi!
www.sketchup.fi

M.A.D.
Micro Aided Design

Berliinin arkkitehtuurin uutta

Am Lokdepot.

KUVAT: TARIJA NURMI

Finckensteinalleen uimahalli.

Berliini kärsii asuntojen hintojen ja vuokrien noususta, mutta kaupunki jaksaa silti tarjota uusia, kokeilevia hankkeita.

Kiinnostava viime vuosien ilmiö Berliinissä on upeiden vanhojen uimahallien korjaaminen, eritoten entisellä itäpuolella. Erikoisin tapaus on **Adolf Hitlerin** henkivartiokaartille rakennetun komean uimahallin restaurointi ja korjaaminen kansalaisten käyttöön.

Tämä Finckensteinalleen halli sijaitsee Lichterfelden kaupunginosassa isolla kasarmialueella, jossa on myös Bundesarchiv eli liittotasavallan arkisto. Vuonna 1938 avatun uimahallin ovat suunnitelleet **Karl Reichle** ja **Karl Badberger**. Hallin uudesta, useita vuosia kestäneestä suunnittelu- ja restaurointityöstä on vastannut arkkitehtitoimisto Veauthier Meyer Architekten. Toimisto on erikoistunut uimahalleihin ja -laitoksiin.

Uimahalli on säilyttänyt alkuperäisen selkeän luonteensa, mutta sen kymmenmetrinen betoninen hyppytorni on purettu ja allasta on energiankäyttösyistä madallettu. Uimahallin tilaohjelmaan ei ole ympätty mitään uutta, edes kahvilaa, vaan sen alkuperäinen ja selkeä tilanjako on säilynyt.

Toisessa, keskustilaa matalammissa päissä on sekä naisten että miesten pukuhuoneet suihkuineen, ja toinen pää jää ryhmien käyttöön. Pukuhuoneratkaisu on erikoinen siksi, että sekä miehet että naiset jakavat samat lokerikko-osastot mutta voivat vaihtaa vaatteensa sitä ennen yksityisissä pukukopeissa. Suihkutilat ovat tietenkin erikseen.

Varsinainen puistoon avautuva halli on todella vaikuttava 25 metriä leveine ja 50 metriä pitkine altaineen. Uintilämyksen saa 3,50 eurolla. Kengätön vyöhyke alkaa heti kassan jäl-

keen, joten on parasta pakata uimasandaalit mukaan. Hallissa on paljon alkuperäistä, ja uusi sopii erinomaisesti sekaan.

Uimahallista hotelliksi

Toinen kiinnostava uimahalli on Prenzlauer Bergissä Oderberger-kadun varrella sijaitseva Stadtbad, jonka vanhoihin kylpyhuonesiipiin on sijoitettu Hotel Oderbergerin hotellihuoneita. Hotellin omistava GLS-kielikoulu korjaa ja restauroi hallin, joka avataan kesän lopulla myös yleisökäyttöön.

Kansalaiset voivat käydä uimassa viitenä päivänä viikossa, mutta viikonloppuisin halli on vain hotellin käytössä. Kielikoululla on korttelissa paljon muutakin toimintaa sekä pienempi hotelli Der Schule.

Hotel Oderbergerin muutostyöt ovat olleet taitavien suunnittelijoiden käsissä. Varsinkin vanhoihin pesuhuoneisiin sijoitetut, vieläkin klinkkeriseinäiset hotellihuoneet ovat kerrassaan mainioita. Pahoin rapistumaan päässyt rakennus on alun perin rakennettu erinomaisen hyvin, ja kaikki uusi on yhtä lailla korkeatasoista. Vanhat hilseilevät puuovet on otettu käyttöön laittamalla ne lasien alle kehyksiin ja hotellihuoneiden kylpyhuoneiden liukuoviksi.

Hotelli on keskellä kaupunkia, mutta unet ovat mahtavan rauhalliset. Huoneet sijaitsevat pääosin sivusiivissä, ja niihin mennään pienten sisäpihojen sivukäytäviltä. Ikkunat ovat avattavia, ja korkeutta riittää. Hotellin baarissa palaa suuressa takassa iltaisin ihan oikea takkatuli.

Betoniarkkitehtuuria puiston laidalla

Uuden Gleisdreieckin puiston eteläosassa saa ihailla komeaa punaista korttelirintamaa, joka on lähestulkoon valmis. Ky-

Fünf Morgen -asuinalue.

VANHAT HILSEILEVÄT PUUVOVET ON OTETTU KÄYTTÖÖN LAITAMALLA NE LASIEN ALLE KEHYKSIIN JA HOTELLI-HUONEIDEN KYLPYHUONEIDEN LIUKUOVIKSI.

seessä on Am Lokdepot, kokonaisuus, joka edustaa uudenlaista betonista asuntoarkkitehtuuria.

Vähitellen rakentuneeseen kokonaisuuteen kuuluu 15 taloa, joiden asuntotyytit ovat mallia S, M ja L. Asunnoista pienimmät ovat yli 40 neliötä ja suurimmat yli 150 neliötä. Huonekorkeus on reilu, ja ikkunat ovat suuret. Joissakin asunnoissa on myös talvipuutarha. Huoneistot ovat läpitalonhuoneistoja, ja parvekkeet ja talvipuutarhat ovat tilavia.

Kapealla tontilla on myös pitkänomainen, kauniisti istutettu ja jäsennelty piha, ja katutasossa on liiketilaa. Kulmakahvilan nimi on Café Trainspotting – näkyyhän sinne ohikiitäviä junia. Suunnittelusta on vastannut berliiniläinen arkkitehtitoimisto Robertneun. Maisemasuunnittelusta on vastannut Atelier Loidl, joka on suunnitellut myös Gleisdreieckin puiston.

Kaunista kaupunkihuvilatunnelmaa

Dahlemin kaupunginosassa lähellä mainiota Onkel Toms Hütte Siedlungia sijaitsee uusi Urban Village, Fünf Morgen. Alue tunnettiin aikaisemmin nimellä Truman Plaza. Stofanel Investment osti sen ja kehitti arkkitehtien kanssa konseptin, jossa uutta vesiallasta kiertävät kaupunkihuvilamaiset pienet, napulamaiset kerrostalot ja yksityishuvilat.

Alueen yleissuunnitelma on arkkitehti **Wiel Aretsin**, ja arkkitehtuurista vastaa Eller & Eller Architekten. Kadunkulmaan on toteutettu asuin-, toimisto- ja liikerakennuksia, joissa on palveluja koko alueelle: laadukas supermarket, ekoakauppa, ravintola, kahvila-konditorioita, apteekki, lippumyymälä-kioski sekä kuntosali, toimistoja ja lääkärin vastaanottoja.

Arkkitehtuuri on kaunista ja selkeää. Alue on tervetullut kaupunkimainen vaihtoehto umpikortteleille. Paljon vastustusta osakseen saanut hanke vaikuttaa toteuduttuaan onnistuneelta, mutta se edustaa selvästi niin sanottua high endiä – Onkel Toms Hütten alueen (rakennettu vuosina 1926–1932, muun muassa arkkitehdit **Bruno Taut**, **Hugo Häring**) taas ollessa tarkoitettu kaikelle kansalle.

Tarja Nurmi

Lisätietoja:

www.av-a.com/en/project/schwimmhalle-finckensteinallee

www.gls-german-courses.de/3733.html

www.amlokedpot.de

www.eller-eller.de

Arkkitehtuuripiirustusten helmiä Berliinissä

Berliinissä Pfefferbergin alueella sijaitsevassa alkupe-
räisten arkkitehtuuripiirustusten museossa on vielä
heinäkuun 7. päivään saakka näyttely, joka käsittää
todellisia aarteita. Wienin Albertina-museon kuuluisista
kokoelmista teossarjan on pienelle erikoismuseolle valin-
nut Albertina-museon varajohtaja, filosofian tohtori **Chris-
tian Benedik**.

Piirustuksia on 1400-luvulta saakka, ja niitä on sekä ar-
kkitehtuurin että grafiikan kokoelmista. Grafiikan kokoelma
perustettiin vuonna 1776 ja arkkitehtuuripiirustusten ko-
koelmat vuonna 1920.

Ilmastuttava näyttely esittelee huikean tarkkoja ja kau-
niita, käsin piirrettyjä piirustuksia ja luonnoksia muun
muassa **Pisanelloilta**, **Gian Lorenzo Berniniltä**, **Francesco
Borrominilta**, **Otto Wagnerilta** ja **Paul Eduard Sprengeriltä**.
Erikoisuutena on taiteilija **Egon Schielen** pieni luonnos.
Itseoikeutetusti mukana ovat hauskaasti ruutupaperille piir-
tänyt **Frank Lloyd Wright**, mustalle pohjalle ajatuksensa
hahmotellut **Zaha Hadid** ja puuväreillä väritellyt ja seteliin-
kin kiilansa riipustanut **Hans Hollein**.

Näyttelyn katalogi on kaksikielinen, kaunis ja huolessa
toimitettu. Siinä ovat mukana kaikki näyttelyssä olevat piir-
rokset.

Lisätietoja: www.tchoban-foundation.de

KOTIMAA

TOUKO-KESÄKUU

26.5.2016 klo 9–16

Rakennustietopäivä: laadukas ja tuottava rakentaminen – mahdollon yhtälö?

Rakennustieto, Malminkatu 16 A, Helsinki. Seminaarissa käsitellään rakentamisen laatua ja tuottavuutta monelta kantilta. Mistä laatu koostuu? Miten laki ohjaa laatua? Tapahtuma on suunnattu erityisesti rakennusyritysten johdolle ja työmaapäälliköille, laadusta vastaaville ja hankinnoista vastaaville.

• www.rakennustieto.fi

29.5.2016 klo 13.30

Sirkku Wallinin luento

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki. Vuoden 2016 kaupunkikirjoituspalkinnon saanut FM Sirkku Wallin pitää kirjoitukseensa perustuvan luennon. Wallinin artikkeli käsittelee asukkaiden ja muiden toimijoiden itseorganisoitumista sekä kaupunkisuunnittelun hankkeita Herttoniemen kaupunginosan kehittämiseksi.

• www.archinfo.fi

30.5.–3.6.2016

CIB World Building Congress 2016

Tampere-talo, Yliopistonkatu 55, Tampere. Vuoden suurin kansainvälinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotapahtuma järjestetään teemalla Intelligent Built Environment for Life. Mukana on 50 maata johtavine asiantuntijoineen.

• www.wbc16.com

3.6.2016 klo 8–11

Kaupunkiakatemia aamukahvit

Laituri, Narinkka 2, Helsinki. Kesäkuun aamukahveilla teemana on pyöräliikenne. Tutkijat ja suunnittelijat keskustelevalle kaupunkisuunnittelun ajankohtaisista kysymyksistä. Aamukahvit on kuukausittain järjestettävä rento verkostoitumistilaisuus.

• laituri.hel.fi

6.6.2016 klo 14–17

Tiivis – mutta kuinka tiivis -seminaari

Laituri, Narinkka 2, Helsinki. Tiivistäminen on usein nähty tornitalojen tai viheralueiden nakertamisena rakentamisbisneksen ehdoilla. Miten kaupunkia ja taajamia voi tiivistää niiden viihtyisyyttä ja kaupunkien ekosysteemi-

palveluja heikentämättä? EKO-SAFAn ja Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston tapahtumaan on vapaa pääsy.

• laituri.hel.fi

8.6.2016

Vierailu Viipurin kirjastoon

Arkkitehtuuriretkellä tutustutaan erityisesti Alvar Aallon suunnittelemaan Viipurin kirjastoon. Asiantuntijaoppaana toimii arkkitehti Maija Kairamo. Matkan järjestää Arkkitehtuurimuseo, ja se toteutetaan yhteistyössä Lähialuematkojen kanssa. Matkan hinta on 224 euroa.

• www.lahialueumatkat.fi

15.–17.6.2016

Forum Wood Building Nordic

Aalto-yliopisto, Espoo. Viidennen kansainvälisen puurakentamisen konferenssin teemana on Progress through collaboration. Monitieteellisessä tapahtumassa kohtaavat mm. puuarkkitehti ja -rakennetekniikka. Luentoja lisäksi tarjolla workshoppeja, näyttely ja ekskursio.

• www.forumwoodnordic.com

kesä-elokuu 2016

Säynätsalon kunnantalon kierrokset

Parviaisentie 9, Säynätsalo, Jyväskylä. Säynätsalon kunnantalon pääsee tutustumaan Alvar Aalto -museon järjestämällä opastetuilla kierroksilla. Yleisökierrokset pidetään kesä- ja heinäkuussa ma, ke ja pe klo 11.30 ja elokuussa ma–pe klo 11.30. Kierrokselle ei tarvitse ilmoittautua tai varata paikkoja, ja liput voi ostaa oppaalta tai etukäteen Aalto-museolta.

• www.alvaraalto.fi

NÄYTTELYT

TOUKO-KESÄKUU

–5.6.2016

Hoito ja hoiva – parantavat tilat silloin ja nyt

Arkkitehtuurimuseo, Kasarmikatu 24, Helsinki. Näyttelyn viimeisenä viikonloppuna Arkkitehtuurimuseon opas Joona Rantasaalo vetää kumpanakin päivänä opastuksen kello 15 alkaen. Opastus kestää noin 45 minuuttia.

• www.mfa.fi

–5.6.2016

Global Impact: Muuttuvat kaupungit 2016

Arkkitehtuurimuseon portaikko, Kasarmikatu 24, Helsinki.

Aalto-yliopiston opiskelijanäyttely pureutuu kehitysmaita kohtaaviin haasteisiin. Filippiineille, Meksikoon, Ugandaan ja Lesboksen saarelle Kreikkaan tehtyjen opintomatkojen pohjalta syntyivät suunnitelmat, jotka käsittelevät mm. kansalaisten osallistumista kaupunkikehitykseen ja uusia liikenneratkaisuja.

• www.mfa.fi

–25.9.2016

STILL / LIFE – Tapio Wirkkala Retrospective Exhibition

Siida, Inarintie 46, Inari. Näyttely juhlistaa Wirkkalan pitkää uraa muotoilun ja taiteen saralla. Se on Wirkkalan vuoropuhelu tämän hetken taiteilijoiden ja luovien tekijöiden kanssa. Lisäksi nähdään suunnitelmia ja projekteja, jotka eivät toteutuneet.

• www.siida.fi

–1.10.2016

Pyöräliikenne Helsingissä

Laituri, Narinkka 2, Helsinki. Näyttelyssä lanseerataan pyöräliikenteen suunnittelun uusi filosofia suunnittelijoille, aktiivipyöräilijöille sekä liikennekasvatuksen ja turvallisuuden näkökulmasta kaikille helsinkiläisille.

• laituri.hel.fi

ULKOMAAT

TOUKO-KESÄKUU

28.5.–27.11.2016

Venetsian biennaali

Venetsia, Italia. Arkkitehtuuriennaali järjestetään nyt 15. kerran. Teemana on Repoting from the Front.

• www.labiennale.org

28.5.–27.11.2016

In Therapy: Nordic Countries Face to Face

Venetsia, Italia. Mitä pohjoismainen arkkitehti on? Mitä se voisi olla? Nämä kysymykset ovat lähtökohtana Pohjoismaiden paviljongissa Venetsian biennaalissa nähtävälle näyttelylle.

• www.mfa.fi

NÄYTTELYT 15.6.–2.10.2016

Tervetuloa avajaisiin tiistaina 14.6. kello 18

SUOMEN ARKKITEHTUURIA

Kaksivuotiskatsaus 2016

Vuonna 2016 arkkitehtuurin kaksivuotiskatsaus nostaa esille rohkeaa ajattelua ja kokeilevaa arkkitehtuuria. Mukaan on valikoitu useita kiinnostavia avauksia asuntorakentamisen puolelta. Myös kotimainen osaaminen korjausrakentamisessa on edustettuna ajankohtaisessa valikoimassa. Katsauksen järjestävät Alvar Aalto -säätiö, Arkkitehtuurimuseo ja Suomen arkkitehtiliitto SAFA.

LE CARRÉ BLEU:

Legendaarinen pieni arkkitehtuurilehti

Helsingistä, 1958–1961

Näyttely avaa Le Carré Bleu -lehden varhaisia vuosia Helsingissä. Arkkitehtuuriteoriaan keskittynyt julkaisu kokosi samanmieliset ystävät ja kollegat vaihtamaan ajatuksia arkkitehtuurista yli kansallisten rajojen. Näyttelyn on kuratoinut Yalen Arkkitehtuurikoulun professori Eeva-Liisa Pelkonen yhdessä Arkkitehtuurimuseon tutkija Petteri Kummalan kanssa.

HELSINKI-PÄIVÄ 12.6.

Helsinki-päivänä Arkkitehtuurimuseoon vapaa pääsy koko päivän!

Kokoon -asuinkerrostalo avautuu yleisölle kello 12 Aalto-yliopiston Puustudio toteuttaa Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon väliselle pihalle väliaikaisen, esivalmistetuista puurakenteisista moduleista muodostuvan Kokoon-asuinrakennuksen.

Uudista Arkkitehtuurimuseon julkisivu

Koko perheen työpaja kello 12–15

Linnunpönttötyöpaja

Koko perheen työpaja kello 14–18
Yhteistyössä: HESA-Safa

LA BIENNALE DI VENEZIA

28.5.–27.11.2016

REPORTING FROM THE FRONT

15. kansainvälinen arkkitehtuurinäyttely

Euroopan suurin kansainvälinen arkkitehtuurialan tapahtuma, 15. Venetsian arkkitehtuuriennaali, avautuu Italiassa 28.5.2016. Biennaalin kuratoi chileläinen arkkitehti Alejandro Aravena.

Suomen paviljonki

FROM BORDER TO HOME

Arkkitehti Marco Steinbergin kuratoima From Border to Home -näyttely esittelee tammikuussa 2016 ratkenneen Rajalta kotiin -suunnittelukilpailun tuloksia. Biennaalin aikana toteutettava keskustelutapahtumien sarja ja kuratoitu blogi laajentavat aiheeseen liittyvää keskustelua ja siihen osallistumista. Kokonaisuus on toteutettu yhteistyössä Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa.
www.frombordertohome.fi

Pohjoismaiden paviljonki

IN THERAPY: NORDIC COUNTRIES FACE TO FACE

Mitä pohjoismainen arkkitehtuuri on? Mitä se voisi olla? Nämä kysymykset ovat lähtökohtana tänä vuonna Pohjoismaiden paviljongissa Venetsian arkkitehtuuriennaalissa nähtävälle näyttelylle, In Therapy: Nordic Countries Face to Face. Näyttelyn kuratoi chileläinen arkkitehti ja ArchDailyn perustaja David Basulto.

Society Lab (Italia), From Border to Home -näyttely.

Käsityöläisestä koneenkäyttäjäksi

Tekniikka on viheliäistä: kun ihminen onnistuu korvaamaan suorittavan työn koneella, ongelmaksi muodostuu työpaikkojen katoaminen. Sanotaan, että tulevien muutamien vuosikymmenten aikana katoaa suuri osa keskiluokkaisista ammateista robotisaation tai oikeammin automatisaation myötä. Suorittava työ vähenee, ja jäljelle jää luovaa ongelmanratkaisua vaativia töitä, joita ei ole voitu kustannustehokkaasti siirtää koneille. Toisaalta uuden teknologian myötä ilmaantuu uusia töitä, joista ei ole vielä kuulutakaan.

Arkkitehdin työ näyttäytyy tässä valossa turvallisena saarekkeena, hieman kuten lääkäreiden tai juristien työt. Alati jatkuvassa kaupungistumiskehityksessä vaikuttaa siltä, että perinteisen ammattimme harjoittajille riittää rutkasti töitä nyt ja tulevaisuudessa. Koneet osaavat jo simuloida rakennusten energiankulutusta ja optimoida pohjaratkaisuja mutta eivät varsinaisesti suunnitella mitään. Arkkitehdin työ koostuu niin monien osaongelmien syntetisoinnista rakennetuksi ympäristöksi, että on vaikea muotoilla tätä sumeaa prosessia tietokoneiden tehtäväksi.

Vaikka itse ammatti ei katoaisi mihinkään, jo viimeisten parin kolmen vuosikymmenen aikana sen sisältö on muuttunut merkittävästi. CAD-piirtäminen verotti toimistoista rakennuspiirtäjiä, ja tietomallintamisen aikakaudella isojakin projekteja pystytään periaatteessa hallitsemaan pienem-

mällä joukolla ihmisiä. Toisaalta työkalujen kehityksen perässä pysyminen vaatii toimistoilta ja työntekijöiltä usein suurempia panostuksia kuin mihin todellisuudessa on varaa: tietomallintaminenkin on tullut projekteihin kunnolla vasta rakennuttajien vaadittua sitä.

Samalla rakennushankkeen vaatima yhteensovitustyö painottuu yhä aikaisempaan vaiheeseen projektia. Arkkitehdin näkökulmasta tämä lisää työmäärää, vaikka hankkeiden näkökulmasta tuottavuus kasvaa ja kokonaistyömäärä jää aiempaa pienemmäksi. Mallintaminen on myös työkalujen puutteellisen hallinnan tai huonojen työkalujen vuoksi pahimmillaan irrallinen osa projektia. Vaihtoehtojen luonnottelu käsin käy ainakin allekirjoittaneelta nopeammin kuin niiden piirtäminen koneella. Haasteena on myös erilaisten työkalujen käyttäminen rinnakkain – tekniset yhteensopivuusongelmat vievät suuren osan työajasta.

Rajoitteina ammattikuvan muutokselle hahmottuvat yhtäältä rakennusteollisuuden prosessit, toisaalta itse arkkitehtuurin lukkiutuminen tyylillisesti funktionalistiseen perinteeseen. Sillä ei ole merkitystä, millaisia muotoja nykyisillä työkaluilla pystyy kehittämään, jos rautakaupassa tai elementtitehtaalla ei ole saatavilla uudenlaista tavaraa. Tuntuu myös siltä, että rationaaliseen muotokieleen kasvatettujen arkkitehtien on vaikea hyväksyä paradigman muutosta kohti vähemmän teollista muotokieltä. Olemmeko lukinneet it-

”

J A NE OHJELMAT! MIKSI YHÄ EDELLEEN OVI- TAI IKKUNA- KAAVION PIIRTÄMINEN VAATII TIETOKONENÖRTIN OVELUUTTA JA KIRJANPITÄJÄN TARKKUUTTA?

semme omiin dogmeihimme? Funktionalismi ja teollinen rakennustuotanto ovat synnyttäneet rautahäkin, josta käsin 3D-printtaus ja vapaamuotoiset sisätilat näyttävät ainakin toistaiseksi eksoottisilta kokeiluilta.

Ja ne ohjelmat! Miksi yhä edelleen ovi- tai ikkunakaavion piirtäminen vaatii tietokonenörtin oveluutta ja kirjanpitäjän tarkkuutta? Miksei tätä tuotannon kannalta välttämätöntä mutta suunnittelutyön näkökulmasta triviaalia työvaihetta ole vielääkään saatu täysin automatisoitua? Yksi selitys lienee, että suunnitteluohjelmistojen käyttäjiä on maailmanlaajuisesti niin vähän, ettei ohjelmistokehitykseen ole kannattanut panostaa enempää. Jos ohjelmistokehityksessä ei ole huomioitu paikallisia työtapoja, ohjelmia käytetään ”väärin” ja suunnitteluprosessin virheitä on hankala korjata jälkikäteen ainakaan samassa projektissa.

Arkkitehtikoulussa opetettiin aikanaan, että työkalujen ei pitäisi antaa määritellä työn jälkeä ennalta. Jos koneella ei pysty piirtämään vinoa seinää, se ei saisi olla este kyseisen seinän suunnittelemiselle. Tavoitteena tulisi olla, että jonain päivänä suunnitteluohjelmat olisivat yhtä luonteva käden jatke kuin kynä ja paperi ovat tänä päivänä.

Lennart Lang

Tampereella järjestetyt Arkkitehtipäivät oheisnäyttelyineen marssitti esiin sen verran kiinnostavan joukon luennoitsijoita ja palkintoja, että etenkin paikallinen media intoutui jutuntekoon. Kysymys kuului, miten arkkitehdit näkevät Tampereen kehityksen.

Yle kirjoitti 22.4. otsikolla *Onko totta! Muuttivatko arkkitehtien utopiat Tampereesta todeksi?* ”Hämeenkadusta vesireitti, Koskikeskukseen viherkatto, Takon tehtaan katolle lisärakentamista – nämä arkkitehtien utopiat eivät olleet totta viisi vuotta sitten, kun Tilanne-kollektiivin työryhmä kehitteli havainnekuvia kuraattori, kirjailija **Johanna Sinisalon** kannustamana Tampereen taidemuseon 80-vuotisnäyttelyä varten. Mutta entä nyt? Tampereella muutoksen tahto ja vauhti on kova, ja osa havainnekuvien ideoista näyttääkin nyt fantasian sijasta ennustuksilta. Katso, mitkä SAFA-palkinnon saaneen kollektiivin villeistä visioista ovat nyt muuttumassa todeksi.”

Aamulehti otsikoi 24.4. **Turkulainen arkkitehti ylistää Tampereelle nousevia rakennuksia:** ”*On hienoa, että uskalletaan*”: ”Tampereessa hienoa on uskallus. Täällä visioidaan oikeasti ja luotetaan, että lopputulos on hyvä. Täällä, kuten Turussakin, purettiin paljon vanhoja kivirakennuksia 1960–1970-luvuilla. Muutoksessa on tärkeää, että periaatteet ja laatu pysyvät suunnitelmien mukaisina. Samoja virheitä ei saa toistaa”, **Ted Schauman** sanoo.”

Aamulehti otsikoi 22.4. **Käy katsomassa, miten ratikalla pääsisi kohta maa-uimalaan:** ”Finlaysonilla avautuu perjantaina 22.4. kello 12 **Kaupunki raiteilla** -näyttely, joka esittelee Tampereen suunnitelmia ja rakennushankkeita raitiotielinjoilla. Näyttelyssä pääsee suunnittelemaan esimerkiksi ratikkamatkaa tulevaan maa-uimalaan. Näyttelyn avaus on ajoitettu Arkkitehtipäiville, jotka ovat Tampereella 22.–23.4. Finlaysonin Galleria Nottbeckissa on myös esillä Tampereen seudun arkkitehtien, TamSAFAn, **Kaupunki liikkeessä** -näyttely, joka esittelee tamperelaisten arkkitehtien ajankohtaisia suunnitteluhankkeita.”

RadioSUN uutisoi 22.4. **Vuoden nuori arkkitehti valittiin Tampereella:** ”Diplomityön vahvuutena voittajan valinnan tehnyt tekniikan lisensiaatti **Tommi Lindh** piti rakentamisen oivaltavaa sovittamista maailmanperintökohteen läheisyyteen, vierailijakeskusproblematiikan taitavaa pohdintaa sekä puurakennusaineen käytön edistämistä.”

Voittanut ehdotus Huvilat.

Vehreys voitti huvilakaupungissa

Anttinen Oiva Arkkitehdit nappasi ensimmäisen ja toisen palkinnon Kauniaisten kaupungintalokorttelin kilpailussa.

Kauniaisten kaupunki järjesti yleisen arkkitehtuurikilpailun Kauniaisten kaupungintalokorttelin suunnittelusta. Ensisijainen tavoite oli koota asemakaavallisia ideoita keskusta-alueen kehittämiseksi.

Kilpailun tarkoituksena oli viimeistellä Kauniaisten keskustan rakennettu kokonaisuus laajentamalla keskustamaista kaupunkirakennetta Kauniaistentien eteläpuolelle. Samalla tuli säilyttää puutarha- ja huvilakaupungin olemus ja kehittää sitä. Kilpailualueelle tuli sijoittaa asumista, liike- ja toimitilaa sekä kaupungin hallinnolliset tilat. Kilpailijoiden tuli harkita, peruskorjataanko vai puretaanko alueella sijaitseva kaupungintalorakennus.

Kilpailun voitti **Anttinen Oiva Arkkitehdit** ehdotuksellaan *Huvilat*. Sama toimisto sai myös kilpailun toisen palkinnon ehdotuksellaan *Tillsammans*. Molemmissa kilpailuehdotuksissa

toistuu tärkeä kaupunkikuvallinen oivallus nykyisen kaupungintalon eduspuiston säilyttämisestä ja kehittämisestä. Lisäksi jaettiin kolmas palkinto, kaksi lunastusta ja kaksi kunniainiota.

Keskustaa vai puistoa?

Kilpailuun saapui 48 hyväksyttyä ehdotusta. Niissä oli tehty valintoja urbaaniutta korostavan, kilpailutontin kauttaaltaan rakentavan lähestymistavan ja nykyistä puistomaista ilmettä säilyttävän ja kehittävän linjan välillä.

Ehdotusten arvioinnissa urbaanisuus ja puistomaisuus eivät sulkeneet toisiaan pois. Kilpailun tavoitteena oli luoda sekä kaupunkielämää sykkivä kaupunkikeskustakortteli että puutarhakaupungin keskusta, jolla on vahva ja tunnistettava identiteetti.

Parhaimmillaan vehreyttä korostavat kilpailuehdotukset saattoivat sisältää kaupunkipuiston, joka oli olemukseltaan mitä suurimmassa määrin urbaania tilaa: avointa, yhteistä ja julkista. Kauniaisten ydinkeskustan vihreä ilme nojaa nykyisin pitkälti kaupungintalotontin puistomaisuuteen. Arvioinnissa

Ehdotuksessa Huvilat säilytettiin ja kehitettiin kaupungintalon eduspuistoa.

PARHAIMMILLAAN
VEHREYTTÄ KOROSTAVAT
KILPAILUEHDOTUKSET
SAATTOIVAT SISÄLTÄÄ
KAUPUNKIPUISTON, JOKA
OLI OLEMUKSELTAAN MITÄ
SUURIMMASSA MÄÄRIN
URBAANIA TILAA: AVOINTA,
YHTEISTÄ JA JULKISTA.

Voittanut ehdotus on periaatteeltaan selkeä.

havaittiin, että vehreyden ja väljyyden säilyttäminen nykyisen kaupungintalon eduspuistikon tienoilla olisi kaupunkikuvallista syistä jatkossakin tavoiteltavaa.

Tärkeä tekijä arvioinnissa oli pienoismalli. Ympäristömalliin sovitettuna se kertoi ehdotuksen mittakaavan sopivuudesta ja kaupunkitilojen onnistumisesta totuudenmukaisesti. Tämä oli myös kilpailun erikoisuus, sillä pienoismallia ei ole yleisissä kaupunkisuunnittelukilpailuissa käytetty vuosiin. Kauniaisten kilpailun perusteella pienoismalli on edelleen erittäin käyttökelpoinen ja havainnollinen asiakirja, erityisesti kun tehtävänä on sovittaa uutta rakentamista olevaan rakennettuun ympäristöön.

Kaupungintalon kohtalo

Kilpailutehtävään kuului myös kaupungintalon luonnostelua. Tarkkaa tilaohjelmaa ei annettu, vaan kilpailijoilla oli vapaus ideoida uusia malleja. Arvostelussa pääpaino oli ratkaisun asemakaavallisissa ominaisuuksissa. Nähtiin, että kaupungintalotoiminnoilla on jatkossakin tärkeä kaupunkikuvallinen rooli.

Valtaosa kilpailijoista esitti nykyisen kaupungintalon purkamista. Uudisrakentamista esitettiin sekä erillisenä julkisena rakennuksena että eriasteisesti integroituina ratkaisuin. Kaupunkikuvallisesti luontevimaksi uuden kaupungintalon sijoituspaikaksi osoittautui Tunnelitien pääte.

Eduspuiston kaupunkikuvallinen merkitys

Kilpailun voittajaksi valittiin ehdotus *Huvilat*. Ehdotuksessa oivalletaan nykyisen kaupungintalon eduspuiston kaupunkikuvallinen merkitys. Alueelle muodostuu taitavasti kehittyneiden tiiviiden, puoliavoimien korttelien sarja ja vihreää julkista tilaa. Suunnitelma on kauttaaltaan eheä ja hallittu, periaatteiltaan selkeä ja asemakaavasunnittelun kannalta kehityskelpoinen.

Toisen palkinnon sai rohkea *Tillsammans*, joka ratkaisee koko korttelin yhdellä nauhamaisella rakennuksella. Kortteli olisi voimakas uusi imagotekijä Kauniaisille.

Pikkukaupunkimaista tunnelmaa luova ehdotus *Tasku* sai kolmannen palkinnon. Sen koettiin tavoittavan onnistuneesti ”granilaisuuden” luonnetta. Asuinkorttelit ovat vaihtelevuudessaan eläviä.

Lunastetussa ehdotuksessa *Garden & City* puisto muodostaa miellyttävän sisäisen reitistön, johon kilpailualueen eri toiminnot kytkettyvät taitavasti. Myös ehdotus *Tiku ja Taku* lunastettiin. Se on komea ja tunnelmallinen, ja se vie teelle veistoksellisella ja kiehtovalla arkkitehtuurillaan.

Kunniamaininnat myönnettiin ehdotukselle *Härold* urheilukentän alueen kytkemisestä onnistuneesti mukaan kortteliratkaisuun ja ehdotukselle *Leviathan* kaupungintaloratkaisun urbaanista luonteesta.

Virve Väisänen

Anttinen Oiva Arkkitehdit sai myös toisen palkinnon ehdotuksellaan Tillsammans.

1. palkinto: *Huvilat*

Anttinen Oiva Arkkitehdit

Tekijät: Selina Anttinen, Vesa Oiva

Työryhmä: Jussi Kalliopuska, Tomi Itäniemi, Jenni Leinonen, Teemu Halme, Lauri Virkola

Pienoisimalli: Klaus Stolt

2. palkinto: *Tillsammans*

Anttinen Oiva Arkkitehdit

Tekijät: Selina Anttinen, Vesa Oiva

Työryhmä: Jussi Kalliopuska, Tomi Itäniemi, Jenni Leinonen, Teemu Halme, Lauri Virkola

Pienoismalli: Klaus Stolt

3. palkinto: *Taskut*

MDH Arkitekter & Masu Planning

Tekijät: **Minna Riska, Dagfinn Sagen, Helge Lunder, Heleri Nömmik, Ida Revfem, Benjamin Sjöberg, Sigbjørn Willemsen** (MDH Arkitekter), **Malin Blomqvist, Sune Oslev** (Masu Planning)

Tekstiavustaja: Malin Moisio

Lunastus: *Garden & City*

Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka

Tekijät: Aaro Artto

Avustaja: Salla Hoppu

Lunastus: *Tiku ja Taku*

Verstas Arkkitehdit

Tekijät: Väinö Nikkilä, Jussi Palva, Riina Palva,
Ilkka Salminen

Avustajat: Aino Airas, Otto Autio, Tero Hirvonen,
Jukka Kangasniemi, Milla Parkkali

Kunniamaininta: Härold

Arkkitehtitoimisto Stefan Ahlman

Tekijät: Teemu Aarnio, Viivi Snellman, Marcus Ahlman, Julia Pettersson-Hakava, Martin French

Kunniamaininta: *Leviathan*

Tekijä: Perttu Pulkka

Palkintolautakunta

Kauniaisten kaupungin nimeämät jäsenet:

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Veronica Rehn-Kivi, arkkitehti SAFA (pj.)

kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Finn Berg**

kaupunginhallituksen jäsen **Lauri Ant-Wuorinen**

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Tapani Ala-Reinikka

taiteilija **Nina Ruokonen**

arkkitehti **Tuomas Rajajärvi**

kaupunginjohtaja **Torsten Widén**

yhdyskuntatoimen johtaja **Marianna Harju**, arkkitehti

maankäyttöpäällikkö **Marko Lassila**

Pysyvä asiantuntija: kaupunginsihteeri **Gun Söderlund**

Suomen Arkkitehtiliiton nimeämät jäsenet:

Esa Kangas, arkkitehti SAFA

Virve Väisänen, arkkitehti SAFA

Kilpailusihteeri: **Marjut Kauppinen**, arkkitehti SAFA

Kolmannen palkinnon saanut ehdotus Taskut, näkymä Kauniaistentieltä.

KOLMANNEN PALKINNON SAANEEN
EHDOTUKSEN *TASKUT* KOETTIIN
TAVOITTAVAN ONNISTUNEESTI
"GRANILAISUUDEN" LUONNETTA.
ASUINKORTTELIT OVAT
VAIHTELUVEUUDESSAAN ELÄVIÄ.

Lunastettu ehdotus Garden & City.

Lunastettu ehdotus Tiku ja Taku.

Ehdotus Taskut.

EUROPAN 14 KOHTEIDEN HAKU ON KÄYNNISSÄ

European Finland ja SAFA järjestävät
keväällä 2017 kansainvälisen
European 14 -kilpailun teemalla
Productive Cities.

Kilpailukohteiden haku on käynnissä.

Kohteiksi sopivat erityisesti:

- täydennysrakentamista kaipaavat lähiöt
- yhden käyttötarkoituksen alueet, joita halutaan monipuolistaa
- kaupunkirakenteen tyhjät välitilat tai kehityksestä syrjään jääneet "epäpaikat"
- tyhjiillään olevat tai tyhjenevät kiinteistöt
- pitkän kehityskaaren alussa olevat alueet
- kohteet, joiden toteutusprosessiin etsitään uusia ideoita

Lopulliset kilpailukohteet valitaan syksyn 2016 aikana.

European 13 järjestettiin vuonna 2015, ja siinä oli mukana kolme kohdetta Suomesta: Otaniemi Espoossa, Kortepohja Jyväskylässä sekä Seinäjoen asemanseutu. European on järjestäjälle vaivaton tapa suunnittelu- tai ideakilpailun toteuttamiseen – kilpailun käytännön järjestelyistä vastaa European Finland.

LISÄTIETOJA

mari.koskinen@european.fi
european.fi

KILPAILUKUTSU

SUOMENLINNAN TÄYDENNYSRAKENTAMISEN ARKKITEHTUURIKILPAILU

27.5.–3.10.2016

Kilpailulla etsitään Suomenlinnaan rakennettaville asuinrakennuksille luonnetta, laajuutta ja toteutustekniikkaa, jotka soveltuvat maailmanperintökohteen suojeltuun, historialliseen miljööseen.

SAFAN nimeäminä tuomareina palkintolautakunnassa toimivat arkkitehti Merja Nieminen ja professori Matti Sanaksenaho.

KILPAILUN PALKINNOT

1. palkinto 16 000 €
2. palkinto 12 000 €
3. palkinto 8 000 €

TERVETULOA ALOITUSSEMINAARIIN 9.6.2016 KELLO 12–15

Seminaarissa puhutaan siitä, millaisen viitekehyksen Suomenlinna täydennysrakentamiselle asettaa. Puhujina mm. Vilhelm Helander, Olli-Paavo Koponen ja Sakari Mentu. Ennen tilaisuutta alkaen kello 10.00 on mahdollisuus tutustua kohdealueeseen. Pyydämme ilmoittautumaan tarjoilun järjestämiseksi.

Kilpailuohjelma, lisätiedot sekä seminaarin tarkemmat tiedot 27.5. alkaen:
www.suomenlinnanhoitokunta.fi/hankkeet

Kuva: Dorit Salatskij

Senaatti

ITSENÄISYYDEN JUHLAVUODEN
VALAISTUSSUUNNITTELUKILPAILU

TÄVLING I LJUSSÄTTNING
INFÖR JUBILEUMSÅRET AV VÅR
SJÄLVSTÄNDIGHET

VALOSSA

Senaatti-kiinteistöt on huolehtinut kansallismaisuudestamme yli 200 vuoden ajan. Itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi järjestämme ideakilpailun, jonka tavoitteena on esitellä neljä merkittävää suomalaisrakennusta uudessa valossa. Parhaat valaistusratkaisut jäävät pysyväksi osaksi kaupunkikuvaa.

Kilpailussa on tehtävänä käyttää valoa kiinnostavalla tavalla ja korostaa näin kohteena olevia rakennuksia, niiden osaa tai ympäristöä. Arvostelussa painotetaan muunneltavuutta, taiteellisuutta, energiatehokkuutta ja uuden teknologian hyödyntämistä.

Kilpailukohteet ovat Kansallismuseo, Oopperatalo, Pasilan virastokeskus sekä Arkkitehtuurimuseo & Designmuseo.

Kilpailuun voit osallistua 1.6.–9.9.2016. Lue lisää osoitteessa senaatti.fi/valossa 1.6. alkaen.

Senatfastigheter har värnat om våra nationaltillgångar i över 200 år. Inför jubileumsåret av landets självständighet utlyser vi en idétävlning där vår ambition är att ställa fyra betydelsefulla byggnader i Finland i ett nytt ljus. De bästa ljusinstallationerna kommer att bli ett permanent inslag i stadsbilden.

Vi vill att deltagarna ska framhäva byggnaderna i sin helhet, delar av dem eller den omgivande miljön genom att använda ljus på ett intresseväckande sätt. Tävlningen fokuserar på flexibilitet, konstfullhet, energieffektivitet och utnyttjande av ny teknologi.

De byggnader som ska belysas är Nationalmuseum, Operahuset, Ämbetshuset i Böle och Arkitekturmuseet & Designmuseet.

Tävlningen pågår mellan den 1 juni och 9 september 2016. Mer information finns på adressen senaatti.fi/valossa från och med den 1 juni.

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

Kuopion soiva ja sykkivä sydän, 1. vaihe
Tampereen Hiedanrannan kansainvälinen ideakilpailu
Seinäjoen Törnävän sairaala-alue
Suomenlinnan täydennysrakentaminen, suppea

ALOITUS

18.4.2016
26.4.2016
2.5.2016
27.5.2016

SISÄÄNJÄTTÖ

5.9.2016
21.9.2016
26.8.2016
3.10.2016

SISÄÄN JÄTETTYT YLEISET KILPAILUT

Wirkkala-Bryk Archive Competition
Myllykosken kirkko ja ympäristö, suppea

3.12.2015
12.1.2016

4.4.2016
14.4.2016

KUTSUKILPAILUT

Sipoon yhtenäiskoulun laajennus
Ranta-Tampella
As. Oy Helsingin Lakeanpuisto
Arabian kortteli, 1. vaihe
PSOAS, Välkylän tornitalo
Lahden Hennalan alue
Oulun asemakeskus

2.11.2015
10.2.2016
1.2.2016
22.2.2016
18.4.2016
24.5.2016
5/2016

29.3.2016
20.4.2016
29.4.2016
29.4.2016
31.8.2016
15.9.2016
9/2016

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

SAFAn apurahat ja avustukset haettavina

SAFAn rahastoissa on tänä vuonna haettavana yhteensä 12 000 euroa. Apurahojen, kannustuspalkintojen ja avustusten saajista päättää SAFAn hallitus.

Lasse ja Kate Björkin rahasto

Vuosittain vaihtuvista nimikkorahastoista on nyt vuorossa vuonna 1962 perustettu Lasse ja Kate Björkin rahasto. Rahastosta jaetaan liiton nuorten ja lahjakkaiden jäsenten tukemiseen opinto-, tutkimus- tai matka-apurahoja.

Avustus- ja kannustusrahasto

Avustus- ja kannustusrahaston tarkoituksena on edistää liiton tarkoituksen mukaisesti ihmisen ympäristösuhteita eheyttävää ja yhdyskuntarakenteita parantavaa rakennustaidetta ja kamalla kannustus-palkintoja.

Rahastolla tuetaan myös terveydellisistä syistä tai työttömyyden tai muiden vastaavien seikkojen vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita arkkitehteja ja heidän perheitään.

Apurahojen hakemiseen ei ole määrämuotoista lomaketta, mutta hakemuksen tulee sisältää

- selvitys haettavan apurahan käyttötarkoituksesta ja perustelut
- haettavan apurahan summa ja mahdollisesti se, mistä rahastosta apurahaa haetaan
- mahdolliset muut samaan tarkoitukseen saadut apurahat
- listaus mahdollisista muista viimeisten 5 vuoden aikana myönnettyistä apurahoista
- lyhyt CV/referenssilista (portfolio tarvittaessa).

Vapaamuotoiset hakemukset perusteluineen ja liitteineen tulee toimittaa perjantaihin 5.8.2016 kello 16 mennessä SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnalle osoitettuna osoitteeseen SAFAn toimisto, Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki tai sähköpostitse osoitteeseen koulutus@safa.fi.

Lisätietoja antaa SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnan sihteeri, koulutusvastaava Pia Selroos, puh. 041 528 2952 tai pia.selroos@safa.fi.

Bryggman-apuraha SAFAn nuorten jäsenten haettavana

Sisustusarkkitehti **Carin Bryggmanin** ja professori **Erik Bryggmanin** rahaston apuraha, 7 500 euroa, on nyt SAFAn nuorten jäsenten haettavissa. Apuraha myönnetään arkkitehdille, joka täyttää tänä vuonna enintään 35 vuotta ja joka hyväksytään SAFAn jäseneksi viimeistään 14.6.2016 pidettävässä hallituksen kokouksessa.

Apurahan saajaksi valitaan arkkitehti tai arkkitehtiryhmä, joka on ansioitunut luovan arkkitehtuurin alueella tai jonka hakemuksessaan esittämä työsuunnitelma edistää luovaa arkkitehtuuria suunnittelun tai tutkimuksen näkökulmasta.

Vapaamuotoisen hakemuksen tulee sisältää

- lyhyt CV/referenssilista
- selvitys apurahan saamisen perusteiksi esitettävistä ansioista
- mahdolliset suositukset
- jos apurahalla on tarkoitus toteuttaa työsuunnitelma, mukaan on liitettävä kuvaus hankkeesta sekä selvitys tarkoitukseen haetuista ja myönnettyistä apurahoista.

Vapaamuotoiset hakemukset perusteluineen ja liitteineen tulee toimittaa perjantaihin 5.8.2016 kello 16 mennessä SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnalle osoitettuna osoitteeseen SAFAn toimisto, Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki tai sähköpostitse osoitteeseen koulutus@safa.fi.

Lisätietoja antaa SAFAn koulutus- ja tutkimustoimikunnan sihteeri, koulutusvastaava Pia Selroos, puh. 041 528 2952 tai pia.selroos@safa.fi.

Tervetuloa Vähä-Kiljavalle nauttimaan kesästä!

Tule viettämään aurinkoinen kesäpäivä rannalla, hauska viikonloppu tai viikko vuokrattavissa mökeissä, järjestä juhlat Kasinolla, osallistu jäsentapahtumiin tai lähde metsään sienestämään ja lämmittele sen jälkeen saunassa jäsenvuorolla.

Vähä-Kiljava on kaikkien SAFAn jäsenten yhteinen kesänviettoalue Hyvinkäällä, kirkasvetisen Sääksjärven rannalla, kauniin harjuluonnon keskellä. Vähä-Kiljavalle pääsee helposti Kampin terminaalista linja-autolla, omalla autolla tai vaikka polkupyörällä.

Mökki Aaltoa ja Mökki Koppeloja sekä majoitusrakennuksen ja alueen pääarakennuksen Kasinon huoneita on mahdollista vuokrata päiviksi tai viikoiksi **kesäkaudella 1.5.–30.9.2016**. Kasinoa varataan myös kokonaisuutena juhlayötyö. Kasinolla on majoitustilaa 22 hengelle, tilava ruokasali-kokoustila noin 70 hengelle, keittiö ja takkahuone. Viereisessä majoitusrakennuksessa on lisää majoitustiloja. Majoitusrakennuksessa ja mökeissä on vielä vapaita viikkoja ja viikonloppuja.

Alueen molempia saunoja voi vuokrata yksityiskäyttöön. Vanhalla saunalla on kaikille jäsenille avoin ilmainen saunavuoro päivittäin maanantaita lukuun ottamatta. Varattavissa myös maksulliset (33 euroa/2 tuntia) saunavuorot jäsenistölle joko klo 16–18 (ke, pe ja la) tai klo 17–19 (ti ja to). Uimaranta ja metsäalueet ovat kaikkien jäsenten vapaasti käytettävissä – Kiljavalta on erinomaiset marja- ja sienimaastot.

Lisätietoa, kuvia, hinnat, saunavuorolistat ja varauskalenteri:

www.safa.fi > Kiinteistöt > Vähä-Kiljava

www.facebook.com/SAFAKiljava

Tilavaraukset ja tiedustelut:

SAFAn toimisto, Marja Peltonen: puh. 09 5844 4208, marja.peltonen@safa.fi

Varaukset aikana 27.6.–2.8.2016 suoraan Vähä-Kiljavan emännälle,

Hannele Rautakoski: puh. 040 585 4212, hannele.rautakoski@gmail.com

Kiljavalla tapahtuu kesällä 2016

- Su 22.5.** Kesäkauden avajaiset ja talkoot
kesäistä puuhastelua, grillailua ja saunomista
- Su 5.6.** Kesätalkoot
kesäistä puuhastelua, grillailua ja saunomista
- Pe 24.6.** Perinteiset juhannusaaton rantajuhlat
juhannuskokko, makkaranpaistoa, ohjelmaa, saunomista
- Su 3.7.** Heinätalkoot 1
- Su 17.7.** Heinätalkoot 2
- Su 31.7.** Heinätalkoot 3
kesäistä puuhastelua, grillailua ja saunomista
- La 13.8.** Rantajuhlat
rosvoaistia, loimulohta ja letunpaistoa rannalla, ohjelmaa ja saunomista

Kaikille SAFAn jäsenille avoimet saunavuorot ovat 14.6.–14.8.

- La 20.8.** Perinteiset rapujuhlat Kasinolla
ilmoittautuminen 8.8. mennessä
rapuja, puheita, tanssia, arpajaiset
- Su 25.9.** Kesäkauden päättäjaiset ja perinteiset syystalkoot
syksyistä puuhastelua, grillailua ja saunomista

Aino Salmi

Tervetuloa HESA-SAFAn ja Arkkitehtuurimuseon kesätapahtumaan Arkkitehtuurimuseolle, Kasarmikatu 24, Helsinki
Keskiviikkona 15.6.2015 klo 18-20

Meiltä ja muualta –

Keskustelu arkkitehtuurista Suomessa ja Lähi-Idässä

Miten vallitseva kulttuuri vaikuttaa arkkitehtuuriin? Miten ihmisten kulttuuritaustat tulisi huomioida suunnittelussa, vai tulisiko? Miltä vieraassa rakennetussa ympäristössä tuntuu?

Ajankohtaisesta aiheesta kertomassa ja keskustelemassa mm. tutkijat Hossam Hewidy, Huseyin Yanar ja Eymen Hornsi. Mukana keskustelussa myös kansanedustaja Ozan Yanar. Myös vastaanottokeskuksissa asuvat arkkitehdit on kutsuttu mukaan keskustelemaan. Musiikkiesityksen pitää turvapaikkaa parhaillaan odottava viulisti Hussein Ab.

Tapahtuma on avoin ja maksuton. Tapahtuma on englanninkielinen. Tarjolla virvokkeita ja pientä purtavaa. Sään salliessa tapahtuma pidetään ulkona Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon välisellä pihalla. Sateen sattuessa siirrytään sisätiloihin.

Lisätietoa facebook.com/hesasafa tai
[Elina Tenho/0407035865/elina.tenho@gmail.com](mailto:Elina.Tenho/0407035865/elina.tenho@gmail.com)

SAFA

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

Suunnittelu- kulttuurien kohdatessa

KIINALAINEN SUUNNITTELU-
MENTALITEETTI KYSYY, MIKSI
SÄILYTTÄÄ, JOS VOI RAKENTAA
UUTTA.

A rkkitehdinopintoihin kuuluu kirjastossa ja kuvahaussa pyöriminen, mutta opettavaisinta on aina paikalle pääseminen – tilan kokeminen kaikin aistein. Peruskurskien opintomatkat ja vaihto-opiskelu ovat laajentaneet monen opiskelijan maailmankuvaa. Yhdessä Aalto-yliopiston syksyisen *Helsinki Dance House* -studiokurssin kanssa otin loikan uudelle mantereelle, Aasiaan, kun matkasimme Pekingissä pidettävään loppukritiikkiin.

Tontti – raamit vai valkoinen kangas?

Julkisen rakentamisen tanssin talo -teemainen studio tehtiin yhteistyössä Tsinghuan yliopiston kanssa. Alkusyksystä kiinalainen opiskelijaryhmä saapui vieraaksemme Helsinkiin ja kävimme tutustumassa tonttiimme, Kaapelitehtaaseen.

Jo tonttiin tutustuminen enteili eri kulttuurien ajattelutapojen eroja. Aaltolaisilta rutiininomaisesti sujuva tonttianalyysi herätti kiinalaisissa hämmästyksiä. Pyrimme löytämään rakennuspaikasta ensimmäiset suuntaviivat ja rajoitteet suunnitelumme lähtökohdaksi. Tontti tuo meille raamit. Sen sijaan vieraillemme se näytti olevan valkoinen kangas vailla rajoitteita.

Ideapiknikissä esiteltyjen villien ja massoiltaan mahtipontistenkin ideoiden jälkeen odotimme mielenkiinnolla Pekingin loppukritiikkiä.

Pienoismallien merkitys suunnittelussa

Talous- ja insinööriosastamisesta kuuluisa Tsinghuan yliopisto sijaitsee Pekingin luoteisosassa, entisen Qing-dynastian keisarikillisten puutarhojen alueelle. Kritiikkitalaisuus pidettiin arkkitehtuurin laitoksen vanhassa osassa.

Auditorioon astuessamme vaikutuin kiinalaisopiskelijoiden suurista pienoismalleista ja huomasin lisäajan ja parityön tuoman voiman. Suomessa kritiikki oli ollut kuukautta aiemmin, ja analyysivaiheen jälkeen projekti oli suoritettu yksilötyönä. Hie-
man haikailimme kandidivaiheen ryhmätöiden pariin, vaikka samalla tiedostimme aikataulujen yhdistämisen vaikeudet.

Tarkempi mallien tarkastelu osoitti, ettei niiden rakentamiseen ollut riittänyt tarpeeksi aikaa, eivätkä ne viimeistelyltään vetäneet vertoja vaihtokouluni pienoismalleille Kööpenhaminassa. Toisaalta viimeistelemättömyys kertoo mallien merkityksestä suunnitteluprosessissa. Jos vertaan ulkomaalaisia kouluja kotikouluuni, koen ulkomailla arvostettavan enemmän fyysistä pienoismallia, joka ei ole vain peruskurskien apuväline tai loppukritiikkiin tuotu kaunis objekti.

Omat pienoismallimme auttoivat hahmottamaan vain kaupunkikuvallista massoitte-
luuta, eivät julkisivun tai sisäänkäynnin vaikutusta katutilaan. Pienoismalli on myös valehtelematon kommunikaation apuväline, joka auttaa selittämään suunnitelmaa yhteisen termistön loppuessa.

Kuvat Tsinghuan yliopistolta.

Suunnittelua ajava voima

Omassa opinahjossani pohjapiirustukset kuuluvat tärkeimpien dokumenttien joukkoon. Ohjaavien opettajien kannustamassa plaanijumpassa ei pääse helpolla, mutta palkintona on sekä toimiva että kaunis ratkaisu. Vaikka RT-kortisto tuntuu rajaavan vapauksia, sen mitoitusohjeet takaavat uskottavan ratkaisun.

Tätä vasten Kiinassa nähdyt alkeelliset virheet yllättivät. Kriitikki suunnitteluvirheistä oli kovaa, Suomen mittapuussa melko julmaakin, mutta opiskelijan taitotason lisäksi se laittoi kyseenalaistamaan ohjauksen laatua – kuka opettaja jättäisi huomauttamatta katsomosta, josta kaikki eivät näe lavalle?

Pohjien toimimattomuus kuvastelee suunnittelutapojen eroa. Suomalainen opetus lähtee paikasta ja rakennuksen sisäisen toimintapalapelin ratkaisusta, mutta kiinalaisessa koulumaailmassa nähdyn perusteella korostuivat ulkokuori ja muodonanto. Oli virkistävää havaita vapaata ajattelua, mutta jäin kaipaamaan kosketusta todellisuuteen. Suunnittelijan on väistämättä oltava kaikkien palvelija, niin pääsisäännönnästä astelevan tai pyörätuolilla kelaavan vieraan kuin huoltoautonkuljettajan. Siten koko kokonaisuuden hallitsemista ei voi alistaa estetiikalle.

Jo ideointiviikolla havaittu ero suhtautumisessa kontekstiin kärjistyi loppukritiikissä. Oma käsityksemme rakennuksen

OLI VIRKISTÄVÄÄ HAVAITA VAPAATA AJATTELUA, MUTTA JÄIN KAIPAAMAAN KOSKETUSTA TODELLISUUTEEN.

paikkasidonnaisuudesta johdattelee meitä saavutettaviin uudistuksiin, kun taas kiinalainen suunnittelumentaliteetti kysyy, miksi säilyttää, jos voi rakentaa uutta.

Kritiikin hetkellisyys

Pekingissä pidetty loppukritiikki ei ollut vain kiinalaisten töihin tutustumista, vaan myös aaltolaisille tarjoutui tilaisuus toiseen kritiikkiin. Itselleni tämä oli hyvä muistutus siitä, että koulun kritiikkitilaisuuksissa saatu palaute on vain kourallinen mielipiteitä.

Kritiikkitilanteen laatua parantaakin, kun läsnä on niin opettajia, jotka tuntevat prosessin ongelmineen ja kehityskaarineen, kuin myös ulkopuolisia ammatinharjoittajia, joilta saa kuulla aidon ensireaktion. Kritiikkitoisinto niin fyysisellä kuin henkisellä välimatkalla omaan työskentelyyn oli positiivinen kokemus.

Iris Andersson

arkkitehtiopiskelija, Aalto-yliopisto

”

ARKKITEHTUURIN
MONIALAISUUDEN TULISI
NÄKYÄ MYÖS SUOMALAISESSA
KOULUMAAILMASSA, MIKÄ ON
KUITENKIN MAHDOTTOMUUS
KOULUTUSPOLITTIISTEN
LEIKKAUSTEN MYÖTÄ.

Kasvava arkkitehtuuri

Mikä on arkkitehtuurin tarkoitus? Parantelemmeko vain mennyttä, vai kehitämmekö tulevaisuutta? Nämä ovat kysymyksiä, jotka liikkuvat yksittäisen opiskelijan päässä, mutta ne saivat sijaa myös Tampereen Arkkitehtipäivien puheenvuoroissa.

Suomalaisessa arkkitehtien koulutusjärjestelmässä korostuu rakennussuunnittelu, mutta se ei ole koko kuva. Arkkitehtuuri on filosofia. Se on vaihtoehtoja pursuava elämäntyyli, jonka avulla rakennetaan uusia maailmoja. Uusi maailma voi työntää kauemmaksi arkkitehtuurin rajoja, ja tieteellisen lähestyminen voi kohdata runouden, kuten Arkkitehtipäivien pääpuhujaa, japanilainen **Junya Ishigami**, töillään osoittaa.

Ishigamille arkkitehtuuri maailma on täynnä mahdollisuuksia. Hänen leijuvat, äärettömät, avoimet ja läpinäkyvät projektinsa esitettyinä eteerisin kuvin tuntuvat aluksi opiskelijan päiväunilta, jotka odottavat todellisuuden kylmää iskua. Unenomainen kauneus ei kuitenkaan säry, vaan Ishigami rikoo ennakkoluuloja hämärtäessään rajoja arkkitehtuuriin ja taiteen välillä.

Ishigami ammentaa inspiraatiota luonnosta, ja hänen työnsä ovat samanaikaisesti sekä yksinkertaisia että monimuotoisia. Töillään hän luo uudelleen maailmaa vuorotellen arkkitehtuurin tietoisella läsnäololla ja poissaololla. Hän pehmentää rajoja varatun ja tyhjän, arkkitehtuurin ja luonnon, keinoitekoisen ja orgaanisen välillä luoden poikkeavia ja ennennäkemättömiä tiloja ja niiden sarjoja. Rakennuksen logiikan sijaan Ishigami

haluaakin rakennustensa ilmentävän tilallista rikkautta, mikä korostaa arkkitehtuurin puhtaita peruspiirteitä.

Luentonsa aikana Ishigami esitteli runsaasti töitään ja vaihtoehtojen rikkautta, niin visuaalisesti kuin teknisestikin. Näin hän pyrki osoittamaan, ettei ole yhtä määriteltyä tapaa rakentaa. Hän innosti ja rohkaisi myös meitä Pohjolan asukkeja näkemään tulevaisuuden mahdollisuudet toisin. Toivottavasti hän sytytti taas kipinän monen säännösviidakossa ja halvenuskieroksilla turtumaan päässeän arkkitehdin rinnassa.

Ennen kaikkea Ishigami muistutti, ettei arkkitehtuurissa ole yksin kyse rakennuksesta vaan arkkitehtuuri on kokonaisvaltainen ajattelutapa tehdä maailmaa. Ishigami ja muutkin esiintyjät osoittivat arkkitehtikentän laajuuden ja yllättävätkin työllistymismahdollisuudet teknistyvässä maailmassa. Arkkitehtuurin monialaisuuden tulisi näkyä myös suomalaisessa koulu- ja maailmassa, mikä on kuitenkin mahdottomuus koulutuspolitiisten leikkausten myötä. Tulevaisuudenuskon ja vallitsevan politiikan ristiriita yhdistyi lauontain paneelikeskustelussa esille nostettuun kysymykseen: kuinka osallistuttaa päättäjiä?

Arkkitehdin koulutus antaa otteen kokonaisuudesta, mutta rinnalleen arkkitehti tarvitsee myös muita. Osallistumista ja vuoropuhelua tarvitaan niin arkkitehtien, insinöörien kuin poliitikkojen välillä, jottei positiivinen tulevaisuus jää vain utoopiaksi. On myös tärkeää, että arkkitehtuuri kohtaa käyttäjät ja laajan yleisön, mistä vetovastuuta on ottamassa seminaarissaakin esittänyt Arkkitehtuurin tiedotuskeskus. Emme saa jäädä omaan kuplamme, vaan pallomme on yhteinen. Rajat on tehty venytettäviksi.

Iris Andersson

Gyptone on tuonut markkinoille uutuden, **Gyptone Quattro 70 -akustiikkalevyn**. Uusi pieni reikäkuviotarjoaja huomaamattoman ja rauhallisen reikäkentän. Gyptone Quattro 70 -levyjä on saatavilla moduulilevyinä reunamuodoilla A, E15 ja D2 ja esimerkiksi akustiseen seinään sopivana BIG Quattro 71 -levynä. Mikäli käytävät halutaan tehdä kokonaan ilman ripustuksia, sarjaan kuuluu myös Plank-käytävälevy.

Monimuotoinen Gyptone-akustiikkalevy

Gyptonen akustiset kipsilevyt ovat jo pitkään olleet monikäyttöisiä erilaisten tilojen äänenvaimennuksessa. Nyt moni tietää jo senkin, että tuotteet tarjoavat hyvän sisäilmaston ja ratkaisun pitkän iän. Tuoteuutuudet ja hyvät kokemukset aiemmissa kohteissa vahvistavat tuotteiden käyttöä jatkossa.

Yksi viime aikojen merkittävimmistä Gyptone-alakattokoh-teista on Kuopion yliopistollinen sairaala, jossa suunnittelija kertoi valinneensa Gyptone-tuotteet yhtenäisen näyttävän pinnan, helppohoitaisuuden ja pitkän elinkaaren vuoksi.

Valinnan vapautta suunnittelijalle tuovat Gyptone-levyjen monet eri reikämuodot. Monitoimisuutta edustavat uudet D2-piilokiinnityslevyt ja vain 300 mm leveät Xtensiv-levyt. Näitä uusia malleja voi soveltaa kaikenlaisten tilojen näyttaviin auloihin tai vaikka vain hotellihuoneiden sisään-tulo-osaan.

Jälkikaiunta-ajat vaikuttavat henkilökunnan hyvinvointiin, joten akustiikkaratkaisuihin kannattaa kiinnittää huomiota. Gyptone-tuotteet tarjoavat mahdollisuuden jälkikaiunta-ajan suunniteltuun hallintaan.

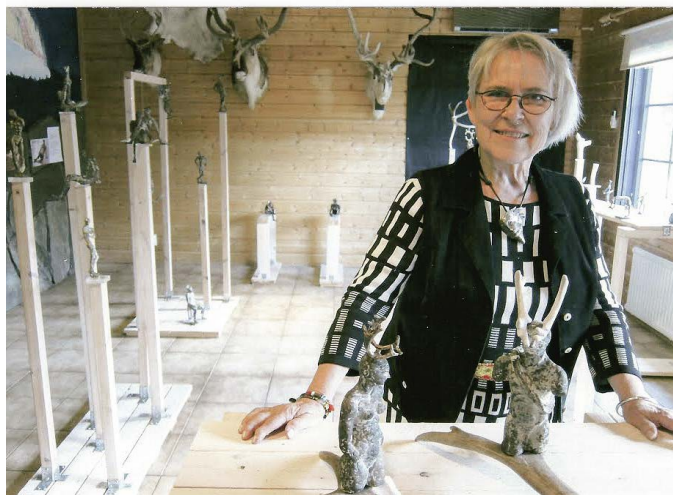

**Katso lisää
referenssikohteita:**
Gyptone Acoustic Ceilings and Walls
Lataa inspiroiva sovellus iPadille tai selaa kuvia
osoitteessa gallery.gyptone.com

Tuija Pösö

1941–2016

Arkkitehtina ja eläkkeelle siirryttyään kuvanveistäjänä elämäntyönsä tehnyt Tuija Pösö kuoli sairastettuaan pitkään Espoossa 10.3.2016 juuri ennen 75-vuotissyntymäpäiväänsä. Hän syntyi Helsingissä vuonna 1941 ja valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta Otaniemestä vuonna 1967. Hän seurasi isänsä, Kouluhallituksen yliarkkitehti V. J. Myyrinmaan jalanjalkia erikoistumalla koulusuunnitteluun.

1970-luvulla valmistui useita Arkkitehtitoimisto Tuija Pösö Ky:n suunnittelema kouluja ja niihin kuuluvia kirjastoja ja uimahalleja, kuten Muuramen peruskoulu, uimahalli ja kirjasto, Tuusulan Riihikallion peruskoulun lisärakennus ja vanhan osan saneeraus, Elimäen yhteiskoulun lisärakennus ja vanhan osan saneeraus sekä Helsingissä Jakomäen yhteiskoulu ja uimahalli. Hän suunnitteli myös lukuisia asuinrakennuksia ja vapaa-ajan asuntoja.

Helsingin kaupungin opetusvirastossa Pösö toimi vuosina 1978–2003 – ensin kiinteistöpäällikkönä ja sittemmin perusparranushankkeiden johtavana arkkitehtina. Hän loi kiinteistötoimiston huolehtimaan Helsingin koulukiinteistöistä ja vastasi sen toiminnasta. Kun 1990-luvulla myös ammattikoulut yhdistettiin samaan virastoon, oli hankkeita tuhansia.

Helsingin kaupungin opetusvirasto sai Suomen Kuntaliiton, ympäristöministeriön ja Suomen Arkkitehtiliiton SAFA-palkinnon vuonna 1998. Perusteluna palkinnolle oli kaupunkikulttuurin edistäminen laadukkaalla rakennuttamisella. Opetusvirastoa kiitettiin asiakkaiden tarpeet ja toiveet huomioivasta rakennuttamisesta ja yleisten arkkitehtuurikiilpailujen menestyksekkäästä käytöstä. Palkitsijat korostivat, että laa-

dukaassa kouluympäristössä kasvaa elinympäristöä ja kulttuuriperintöä kunnioittavia vaativia asiakkaita.

Pösö tunnettiinkin ymmärtävänä ja koulujen etua ajattelevana asiantuntijana. Hän oli innostava ja kuunteleva esimies ja työtoveri. Monista yhteistyökumppaneista tuli hänen elinikäisiä ystäviään.

Paitsi arkkitehtina Tuija Pösö tunnettiin myös intohimoisena purjehtijana, lapinkävijänä ja kuvanveistäjänä. Hän oli kuvanveistäjä Veikko Myllerin oppilaana vuosikautia. Pösö suhtautui kuvanveistoon perinpohjaisesti – hän osallistui monena vuonna kuvanveistäjä Raimo Jaatisen pronssivalukursseille ja valoi omia töitään pronssiin. Hänellä oli näyttely vuonna 2011 Lasipalatsissa Helsingissä, ja Lapissa Raattamassa vuonna 2014 esillä olleen näyttelyn töissä hän yhdisti ennennäkemättömällä tavalla poronluuta ja pronssia.

Tuijan optimismia ja sitkeyttä kuvasi hyvin hänen opiskeluaikainen mottonsa ”älä anna periksi”. Hän kirjaili sen 1960-luvun alussa Hai-veneeseen kajuutan seinään muistaakseen asian purjehduskilpailuissa. Sitkeys ilmeni myös perinteisen riukuidan rakentamisena omin käsin perintötörralle – sairaudesta huolimatta. Eläkkeelle jäätyään hän purjehti Atlantin yli purjelaiva Helenalla ja oli veljensä gastina Karibialla. Viimeisinä vuosinaan hän ehti myös toteuttaa unelmansa veistää marmoria Carrarassa.

Kaisa Nuikkinen

Kirjoittaja on Tuija Pösön kollega, pitkäaikainen ystävä ja työtoveri.

PROGRESS THROUGH COLLABORATION

KANSAINVÄLINEN PUUARKKITEHTUURIN,
-RAKENNETEKNIIKAN, -TEKNOLOGIAN
JA -MARKKINOINNIN KONFERENSSI

15.-17.6.2016

Aalto-yliopisto
Otakaari 1, Espoo

Ilmoittautuminen ja lisätiedot: www.forum-woodnordic.com

PUUINFO

Puutuoteteollisuus

forum
holzbau

MetsäWood

pavatex

EGGER

HASSLACHER
NORICA TIMBER

rothoblaas

hsbcad

Designmuseon ja Arkkitehtuurimuseon kesäpihalle nousee siirrettävä asuintalo

Aalto-yliopiston englanninkielinen Wood Program eli Puustudio avaa Kokoon-talon Helsinki-päivänä 12.6.2016. Puustudion vuosikurssi etsii tällä joustavalla ja erilaisiin tarpeisiin mukautuvalla rakennuksella ratkaisuja pääkaupunkiseudun asuntopulaan.

Opiskelija **Tanja Vallaster** luonnehtii Kokoon-projektia erittäin opettavaiseksi.

– Talon koko on hahmottunut. Lattiaelementit ovat jo valmiina, ja parhaillaan rakennetaan seiniä, Vallaster kertoi.

Opiskelijoiden mukaan Kokoon sopii hätäratkaisuksi erilaisille asukkailla turvapaikanhakijoista perheisiin, jotka ovat joutuneet muuttamaan pois kotoa remontin takia.

Kokoon-asuinrakennus on paikallaan Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon välisellä kesäpihalla kolme kuukautta.

Opiskelijat rakentavat Kokoon-taloa.

WOOD PROGRAM

Kestävää arkkitehtuuria ja uusinta teknologiaa

/// Huolellisella arkkitehtisuunnittelulla voidaan optimoida tekniikan tarve.” Poiminta on suoraan Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitoksella **Taru Lindbergin** tekemästä diplomityöstä *Vihreä asuinkerrostalo*. Työ on yksi vuoden 2016 Wuorio-palkintoehdokkaista, ja siinä tarkastellaan asuinkerrostalon passiivisten suunnitteluratkaisujen vaikutusta energiatehokkuuteen ja hiilijalanjälkeen.

Tehokkuus, teknologia ja kansainvälistyminen

Ilmastonmuutos on vaikuttanut ihmisten käyttäytymiseen ja siihen, että rakentamisen arvot ovat muuttuneet. Tehokkuusajattelu, usko teknologiaan ja kansainvälistyminen ovat syrjäyttäneet aiemmin rakentamisen ihanteina olleet luontoon ja ilmasto-olosuhteisiin sopeutumisen.

Tähän uuteen arvokeskusteluun diplomityö esittää rohkean väittämän, jonka mukaan huolellisella arkkitehtisuunnittelulla voidaan optimoida tekniikan tarve ja määrä. Vaikka työ on rajattu koskemaan vain asuinkerrostaloja ja rakennus-

suunnittelun passiivisia vaikutuksia, on ajatusmalli sovellettavissa laajemminkin arkkitehtisuunnittelun ja rakenteellisten ratkaisujen yhteisten vaikutusten tarkasteluun.

Passiivisissa keinoissa on arkkitehdin ydinsaaminen

Diplomityön tavoitteena on osoittaa, että rakennusten suunnittelussa arkkitehtuuri on perustana kaikille muille ratkaisuille ja että sen merkitys ekologisessa rakentamisessa on suuri. Vaikka työ lähtee rohkeasti haastamaan teknologian valta-asemaa ekologisen rakentamisen ainoana ratkaisuna, se ei asetu teknologiaa vastaan vaan esittää sen rinnalle arkkitehdin vastuun lisäämistä. Tarvitaan kestävä arkkitehtuuria ja uusinta teknologiaa.

Vastakkainasettelun hälventämiseksi ja mahdolliseksi tulevaisuuden lähestymistavaksi nostetaan professori **Markku Hedmanin** esittämä ekohumanismi, jonka avulla suunnittelussa voidaan hyödyntää uusinta teknologiaa luonnon arvoja

VAIKKA TYÖ LÄHTEE ROHKEASTI
HAASTAMAAN TEKNOLOGIAN
VALTA-ASEMAA EKOLOGISEN
RAKENTAMISEN AINOANA
RATKAISUNA, SE EI ASETU
TEKNOLOGIAA VASTAAN VAAN
ESITTÄÄ SEN RINNALLE ARKKITEHDIN
VASTUUN LISÄÄMISTÄ.

kunnioittavalla tavalla. Hedmanin mukaan ekologisen rakentamisen mukaisen arkkitehtisuunnittelun keinojen ja tiedon tulisi olla osa jokaisen arkkitehdin yleistietoa.

Arkkitehdin pitäisi kyetä tuottamaan sellaisia ekologisen rakentamisen ratkaisumalleja, jotka eivät perustu teknologiaan vaan itse rakennuksen ominaisuuksiin. Näissä passiivisissa keinoissa korostuu arkkitehdin ydinosaminen. Diplomityössä todetaankin, että tekniikkaan pohjautuvia aktiivisia keinoja tulisi lisätä vasta passiivisten keinojen jälkeen, kun on nähty, miltä osin tavoitteisiin pääsemistä on tuettava teknisin keinoin.

Työkaluja ekologiseen suunnitteluun

Diplomityössä esitellään työkalu – konseptipankki, johon on jäsennellysti koottu passiivisia suunnitteluratkaisuja ekologisen asuinkerrostalon suunnitteluun. Yhteenvedossa todetaan, että ekologisen arkkitehtuurin tulisi perustua aikaan ja paikkaan sidonnaisiin ratkaisuihin siten, että rakenne- ja talotekninen suunnittelu voisivat olla vahva osa suunnittelun kokonaisuutta suunnitteluprosessin alusta lähtien.

Enää ei tarvitse keskustella siitä, pitääkö rakennuksia suunnitella energiatehokkaammiksi, sillä Euroopan parlamentin energiatehokkuusdirektiiviin mukaan kaikkien uusien rakennusten tulee olla lähes nollaenergiataloja vuoden 2020 loppuun mennessä. Aikaa on enää runsaat neljä vuotta. Ympäristötavoitteet voidaan kuitenkin saavuttaa hyvinkin erilaisilla ratkaisulla – pääasia on, että niitä aidosti tavoitellaan.

Vesa Juola

Taru Lindberg: Vihreä asuinkerrostalo – selvitys ekologisen asuinkerrostalon passiivisista suunnitteluratkaisusta energiatehokkuuden ja hiilijalanjäljen näkökulmista. Tampereen teknillinen yliopisto, arkkitehtuurin laitos 2015.

Laadukkaat julkisten tilojen seinä- ja lattiapinnat RTV:ltä!

Altro Whiterock FR

Hygieeninen ja iskunkestävä seinäpäällyste. Yhtenäisellä pinnalla korkea hygieniataso. Yksilöllisten sisustusten mahdollisuus Digidad-painotekniikalla. Käyttökohteet: leikkaussalit, lääkehuoneet, puhdistilat, vastaanottotilat, käytävien seinäsuojat, keittiöt ym. vaativat tilat.

RAKENNUSMATERIAALIN
M1

Altro-turvalattiat

Turvallisin valinta märkätiloihin. Yhtenäisellä pinnalla korkea hygieniataso. Liukastumisen estävä läpi elinkaaren. Yli 200 eri vaihtoehtoa. 13 mallistoa, optimaalinen ratkaisu kaikkiin kohteisiin.

www.rtv.fi

Kohdeosasto

Puh. (019) 7421, kohdelattiat@rtv.fi, www.kohdelattiat.fi

Haemme projektinvetäjiä, nuorempia suunnittelijoita, kaavoituksen osajia, rendaaajia, konseptilinkoja ja sisustajia tekemään hienoja kohteita kanssamme.

Edellytämme hyvää käytännön kokemusta, sekä halua toimia tietomallipohjaisessa ympäristössä.

Hakemukset, CV:t ja portfoliot: work@cej.fi
Lisätietoja: Tapani Virkkala, 0400 458 608

Cederqvist & Jäntti arkkitehdit

Tervetuloa joukkoomme

HANKEPÄÄLLIKKÖ

hankekehitystehtäviin

Työavain 4-76-16

Hankepäällikön tehtävänä on kaupungin palveluverkkosuunnitteluun liittyvä hanke- ja kiinteistökehitys sekä johtaa hankkeita esiselvitys-, tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa. Hankepäällikkö vastaa asiakastoimialansa toimitilaratkaisujen kehittämisestä. Hankepäällikkö toimii yhteistyössä toimialojen, kaupunkisuunnittelun ja taloussuunnittelun kanssa. Tehtävä sijoittuu Tilapalvelut-liikelaitoksen Hankekehitys ja ohjelmointi -yksikköön.

Tarjoamme mielenkiintoisen ja merkittävän rakennusalan näköalapaikan isossa ja kehittyvässä kaupungissa sekä vakaan ja turvallisen työnantajan edut.

Lisätietoja hausta ja tehtävästä antaa hankekehityspäällikkö Juha Iivanainen, puh. 050 466 1417.

Hakuaika päättyy 7.6.2016 klo 15.45.

Katso tarkemmat hakutiedot

espoonrekry.fi

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI

puh. (09) 6801 368

tilitoimisto@apalvelu.fi

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA

www.jaakkoheliovaara.fi

050 4337 499

CNC-työstöt

MYYDÄÄN ARCHICAD 19 (UUSIN VERSIO)

– 3D SUUNNITTELUOHJELMA, SÄÄSTÄ 2 300 € !!

4 kpl uusinta lisenssiä, ilman pakollista ylläpitösopimusta,
4 900,00 € + alv. 24% / kpl.

Lisenssit ostettavissa myös yksittäin. p. 044 0682 661

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla
www.safa.fi

Aalto University School of Arts, Design and Architecture is looking for applications in

2 Lecturer positions

The field of the first position is Architectural principles and the field of the second position is Wood architecture. The positions are open either for a fixed or permanent term. The nominated applicants will be appointed to one of the three levels; University Teacher, University Lecturer or Senior University Lecturer, on the Aalto University lecturer track. The positions will be filled September 1st, 2016, or as agreed.

Application periods end **Wed June 15th, 2016.**

For more info: aalto.fi/en/about/careers/jobs/

Aalto University is a new multidisciplinary university in the fields of technology, business, art, design and architecture. It opens up new possibilities for strong multidisciplinary education and research. Aalto University has 20 000 students and a staff of 5 000 including 370 professors.

Aalto University
School of Arts, Design
and Architecture

aalto.fi

Haemme mielenkiintoisiin uudis- ja korjauskohteisiin

ARKKITEHTEJA | RAKENNUSARKKITEHTEJA | KOKENEITA ARKKITEHTIOPISKELIJOITA

sekä **3D-MALLINNUSTAITOISTA ARKKITEHTUURIVISUALISTIA**

Meillä on monipuolisia projekteja asumisen ja toimitilojen parissa. Työvälineenä Archicad ja 3d Max (vray).

Hakemukset: johanna.lappalainen@procofin.fi, p. 050 533 0307.

Procofin Oy, Porkkalankatu 13 J, 00180 Helsinki

ESPOO
ESBO

Tervetuloa joukkoomme

Rakennusvalvontakeskus osallistuu toimivan, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomiseen. Se ohjaa ja neuvoo rakentamista ja sen vaikutusta ympäristöön, ohjeistaa suunnittelua ja päättää rakentamisen lupa-asioista. Keskukseen toimintaa ohjaa rakennuslautakunta.

KAUPUNKIKUVA-ARKKITEHTIA

Työavain 4-79-16

vakinaiseen virkaan 1.8.2016 alkaen tai sopimuksen mukaan. Kaupunkikuva-arkkitehti toimii rakennuslupapäällikön sijaisena, kaupunkikuvatoimikunnan jäsenenä ja sihteerinä sekä osallistuu lupavalmisteluun ja päättää omalta osaltaan luvista. Lisäksi kaupunkikuva-arkkitehti seuraa kaavoitusta ja yleisten alueiden rakentamista ja antaa näistä tarvittaessa lausuntoja.

Tarjolla on mielenkiintoiset ja haastavat työtehtävät, joiden sisältöön ja laatuun voit itse omalla työpanoksellasi ja aktiivisuudellasi vaikuttaa.

**Täytä hakemus 3.6.2016 klo 15.45
mennessä osoitteessa
espoonrekry.fi**

Lappeenrannan kaupunki hakee

KAAVOITUSARKKITEHTIA

Lappeenranta on vilkas ja iloinen eteläkarjalainen kaupunki Saimaan rannalla, vain kahden tunnin päässä Helsingistä. Kaupungissa tapahtuu paljon, myös maankäytön ja kaupunkisuunnittelun sekä rakentamisen alalla.

Tule mukaan nuorekkaaseen joukkoomme suunnittelemaan kaupunkiamme! Täällä pääset vaikuttamaan asioihin ja seuraamaan kaupungin kasvua ja kehitystä näköalapaikalta.

Hakemukset virkaan 14.6.2016 klo 12.00 mennessä.

Lisätietoja kaupunginarkkitehti Maarit Pimiä, puh. 040 653 0745 tai etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi.

Hakuohjeet ja lisätietoja www.lappeenranta.fi > avoimet työpaikat tai www.kuntarekry.fi.

TEKNINEN TOIMI

Vantaan kaupunkisuunnitteluun haetaan aluearkkitehtiä

Vantaa kasvaa kiihkeällä vauhdilla. Sijainti valtakunnallisesti merkittävien väylien keskellä, erinomaiset raideyhteydet ja maan merkittävin kansainvälinen lentokenttä tekevät Vantaasta ainutlaatuisen. Kaupunkisuunnittelu vastaa siitä, että kaupunkirakenne kehittyy tasapainoisesti ja perustuu kestäväälle kehitykselle. Tehtävänä on tukea kaupungin kehittymistä maailman parhaaksi lentokenttäkaupungiksi. Työ tehdään yhdessä asukkaiden, kaupungin ja valtion viranomaisten, sidosryhmien sekä metropolialueen kuntien kanssa.

Haemme noin 70 työntekijän joukkoon vahvistusta. Tehtäväsi on vastata Aviapolis-alueen asemakaavoituksesta ja muusta maankäytön suunnittelusta sekä toimia tulosityksikön päällikkönä. Arvostamme sitä että, olet innostunut ja yhteistyökykyinen ja että tuot mukana näkemyksiä elämästä tulevaisuuden kaupungissa.

Yhdessä teemme vantaalaisille turvallisen kaupungin, jossa arjen unelmat, työ ja asuminen kohtaavat.

Hae tehtävään sähköisesti rekrytointisivuillamme www.tyonhaku.vantaa.fi. Hakuaika päättyy 6.6.2016 klo 16.

Lisätietoja antaa kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine, p. 050 3041921 tai kehittämisspällikkö Anitta Pentinmikko, p. 040 7507325.

www.vantaa.fi/fi/kaavoitus_ja_maankaytto

Haemme asutosuunnittelutehtäviin
projektiarkkitehdiksi

ARKKITEHTIA tai KOKENUTTA ARK.YO:TA

Käytössämme on Autocad ja Archicad.
Edellytämme Archicad-mallinnustaitoa.

Vapaamuotoiset hakemukset 6.6. mennessä:
tapio.saarelainen@a6oy.fi

ARKKITEHTIRYHMÄ A6 OY
Pursimiehenkatu 29 A 00150 Helsinki

Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula Oy ja Sweco Architects Oy ovat nyt yhteisissä tiloissa Ilmalassa vuodenvaihteessa valmistuneessa Sweco-talossa.

Meillä on suunnitteilla mittavia toimitila- ja sairaalahankkeita, sekä monipuolisia asuin-, liike- ja teollisuusrakennusprojekteja.

Työskentelemme tietomallintamalla.

60-henkinen joukkomme hakee lisää tekijöitä

PROJEKTIARKKITEHTEJA

PÄÄSUUNNITTELIJOITA

KOKENUTTA SUUNNITTELUASSISTENTTIA

Hakemukset: laura.mattila@sweco.fi / 040 523 9484

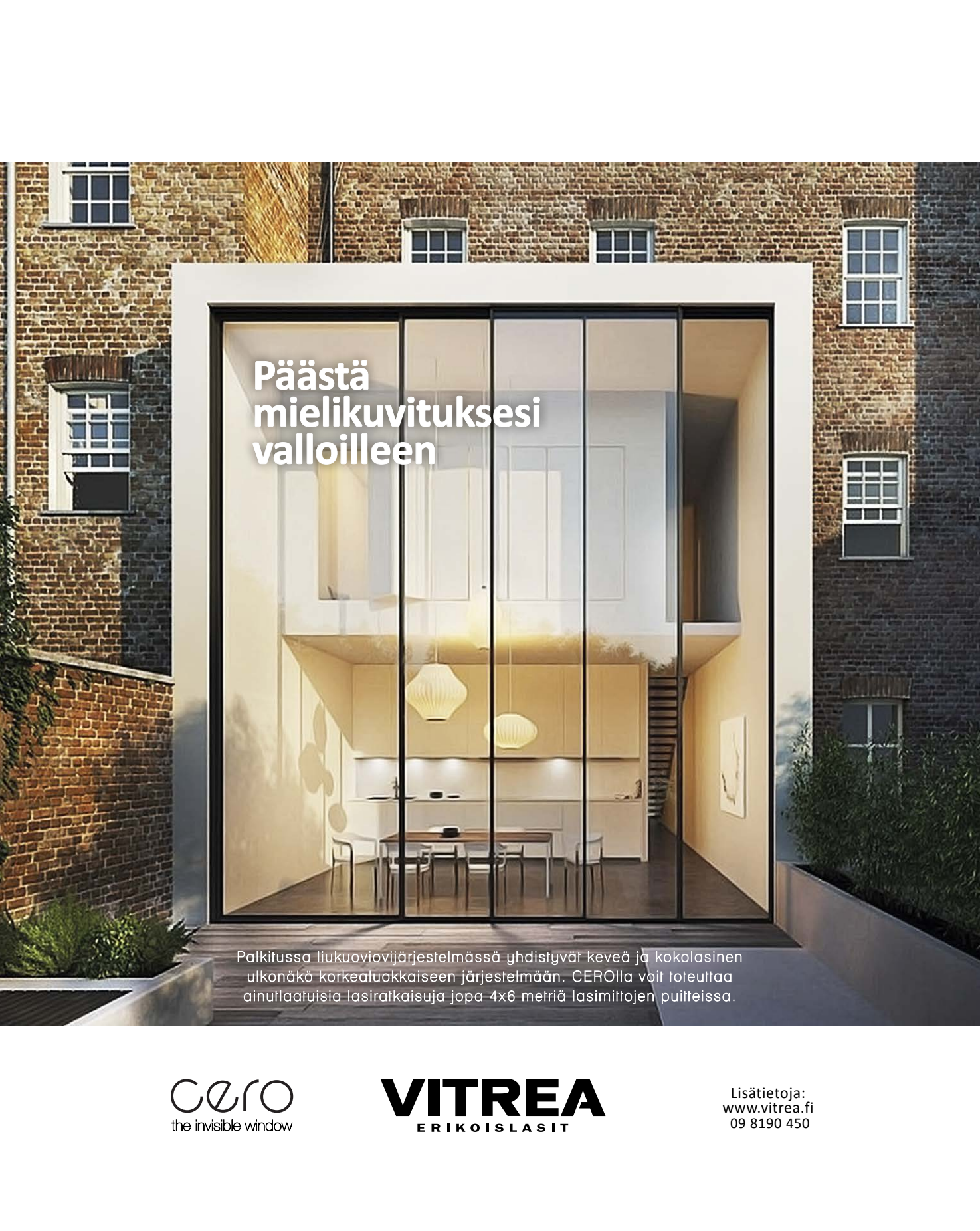
Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula Oy Sweco Architects Oy

SE TUNNE,
KUN ASIAT
LOKSAHTAVAT
PAIKOILLEEN...

KESKITTÄJÄN
ARKI
JÄRJESTYKSESSÄ

op.fi/keskita

Päästä
mielikuvituksesi
valloilleen

Palkitussa liukuoviovijärjestelmässä yhdistyvät keveä ja kokolasinen ulkonäkö korkealuokkaiseen järjestelmään. CEROLla voit toteuttaa ainutlaatuisia lasiratkaisuja jopa 4x6 metriä lasimittojen puitteissa.

CERO
the invisible window

VITREA
ERIKOISLASIT

Lisätietoja:
www.vitrea.fi
09 8190 450